

**MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

**Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie**
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) a § 54 ods. 2 písm. k) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva podľa § 37 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

Číslo: 757/2023-1.7/ed
19889/2023
19890/2023-int.

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

Verejné prístavy, a. s.

2. Identifikačné číslo

36 856 541

3. Sídlo

Prístavná 10, 821 09 Bratislava

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

Vybudovanie terminálu LNG vo verejnom prístave Bratislava

2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti „Vybudovanie terminálu LNG vo verejnom prístave Bratislava“ (ďalej len „navrhovaná činnosť“ alebo aj „LNG terminál“) je vybudovanie terminálu na skvapalnený zemný plyn (ďalej len „LNG“ – z angl.: „*Liquefied Natural Gas*“) vo verejnom prístave Bratislava, ktorý je schladený na teplotu $-162\text{ }^{\circ}\text{C}$ pri atmosférickom tlaku. LNG sa ako alternatívny zdroj paliva stal pre Európsku úniu jedným z možností zníženia emisií skleníkových plynov z dopravy a ukončenia závislosti dopravy od ropy. LNG sa v európskych krajinách začína presadzovať v rôznych oblastiach, okrem iného aj v riečnej a námornej doprave.

Novovybudovaný terminál LNG vo verejnom prístave Bratislava bude slúžiť na pokrytie zvyšujúceho sa dopytu po LNG, zároveň aj ako významný prvok pre zabezpečenie bezpečnosti dodávok paliva LNG, nakoľko súčasné zdroje LNG sa nachádzajú vo veľkej vzdialenosti od Bratislavy.

3. Užívateľ

Užívateľom navrhovanej činnosti bude navrhovateľ Verejné prístavy, a. s., Prístavná 10, 821 09 Bratislava, IČO: 36 856 541 (ďalej len „navrhovateľ“), ktorý bude zabezpečovať služby pre tuzemské a zahraničné lodné spoločnosti, ako aj pre cestnú prepravu.

4. Umiestnenie

Kraj:	Bratislavský
Okres:	Bratislava II
Obec:	Bratislava – mestská časť Ružinov
Katastrálne územie:	Nivy
Parcelné číslo:	KN-C: 3867/1, 3867/62, 3867/26, 3867/27, 3867/28, 3867/29, 3867/30, 3867/31, 3867/44, 3867/4, 9193/525, 4081/23, 1-1847/101, 3851/1, 3851/2, 3867/2, 3867/3, 9193/394, 9193/400, 9193/401, 9193/406, 9193/413, 9193/415, 9193/417, 9193/422, 9193/424, 9193/425, 9193/435, 9193/689

Záujmové územie navrhovanej činnosti je situované v zastavanom území dotknutej obce mesta Bratislava (ďalej len „dotknutá obec“ alebo aj „mesto Bratislava“) na pozemkoch C-KN, ktoré sú v katastri nehnuteľností evidované ako „zastavaná plocha a nádvorie“, resp. ako „ostatná plocha“.

Navrhovaná lokalita sa nachádza na hlavnom toku Dunaja na polohe HTD 51, rkm 1 866,000 až 1 865,890, na polostrove prístavného bazénu Pálenisko. Pozemky sú v súčasnej dobe nevyužívané. Súčasný stav je charakterizovaný rozširujúcimi sa náletovými drevinami, stromami a krovinami. Na pozemku sa nachádza cca 2 m vysoký protipovodňový val, ktorý tvorí ochranný bazén. Uprostred sa nachádzajú betónové pätky, pravdepodobne od bývalých zásobníkov. Viditeľné sú aj nefunkčné potrubné vedenia a ventily.

K posudzovanej lokalite sa najbližšie nachádza záhradkárska kolónia Slovenského zväzu záhradkárov a to cca 1 100 m vzdušnou čiarou v severovýchodnom smere od hranice riešeného územia za bazénom Pálenisko na pozemkoch navrhovateľa označených ako Prístav č. 2 – 30. Najbližšie trvalo obývané územie (nízko-podlažná obytná zástavba v lokalite Pálenisko) sa nachádza cca 710 m východne za areálom bazéna Pálenisko a zariadeniami nákladného prístavu Bratislava.

Územie navrhovanej činnosti je v rámci prístavu označované ako úsek V. – prekladisko minerálnych olejov a úsek VI. – Galéria (Galerka), na ktorých je registrovaná potvrdená

environmentálna záťaž B2 (1904) / Bratislava - Ružinov - Prístav - SK/EZ/B2/1904 (Platný stav- register B). Podrobným geologickým prieskumom životného prostredia realizovaným v r. 2015 (AUXT, A. A KOL., 2015: „Prieskum pravdepodobnej environmentálnej záťaže B2(1904)/BRATISLAVA – RUŽINOV – PRÍSTAV s analýzou rizika“) tu bolo potvrdené znečistenie horninového prostredia a tiež znečistenie podzemnej vody presahujúce intervenčné kritériá smernice Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky z 28. januára 2015 č. 1/2015-7 najmä v ukazovateľoch znečistenia charakterizujúcich znečistenie ropnými látkami.

Na pozemku č. 3867/62 sa v minulosti nachádzalo zariadenie na skladovanie a prekládku petrochemických produktov so samostatnými podzemnými zásobníkmi. Podľa dostupných informácií malo toto zariadenie vzniknúť v prvej polovici 20. storočia a malo slúžiť zaniknutej rafinérii Apollo.

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Začatie výstavby:	2023
Zahájenie prevádzky:	2027
Ukončenie prevádzky:	neurčené, prevádzková životnosť s rôznymi stupňami opráv cca 40 rokov

6. Stručný popis technického a technologického riešenia

LNG terminál sa bude skladať z troch hlavných častí, pričom každá časť bude tvoriť samostatný objekt, ktorý bude prepojený s ostatnými časťami potrubnými a káblovými systémami, a to:

Zariadenia na výrobu LNG a na tankovanie cestných cisterien LNG

LNG sa bude vyrábať v skvapaľňovacom zariadení, ktoré bude mať dennú výrobnú kapacitu 24 t/deň a celkovú kapacitu skvapaľňovača do 35 000 m³/deň LNG v plynnej fáze. Neoddeliteľnou súčasťou LNG skvapaľňovača bude aj stáčacie zariadenie na tankovanie cestných cisterien na prepravu LNG. Zariadenie bude vyrábať LNG z potrubného zemného plynu. Zariadenie bude pripojené na distribučné potrubie na mieste s vyhovujúcimi technickými parametrami a bude obsahovať všetky podporné a bezpečnostné prvky, ktoré sú potrebné v zmysle legislatívy pre bezpečný, plynulý a riadny proces výroby LNG vrátane systému havarijného vypnutia, systému vypnutia procesov a alarmu pre zaznamenanie kritických parametrov (uvažuje sa s realizáciou prípojky VTL plynovodu s dimenziou DN 100, dĺžky cca 855 m, pričom s napojením prípojky plynu sa uvažuje v objekte na parc. č. 3832/2 k.ú. Nivy (804274), obec Bratislava – Ružinov).

Zariadenia na skladovanie LNG - Pozemné tlakové vákuovo izolované horizontálne zásobníky 4 x 1 000 m³

Na skladovanie LNG sú navrhnuté izolované cylindrické tzv. „Bullet“ nádrže, ktoré budú mať maximálnu možnú kapacitu 1 000 m³. Uvažuje sa s využitím 4 horizontálnych vákuom izolovaných nádrží, tzn. celková kapacita terminálu pre skladovanie fosílnych palív bude 4 000 m³. Užitočná kapacita bude 3 612 m³.

Plávajúce zariadenie na prekládku LNG a bunkering lodí

Na zabezpečenie prekládky LNG a bunkering lodí (tankovanie paliva, výmena prevádzkových náplní) bude vybudované samostatné prečerpávacie a bunkeringové mólo, ktoré bude schopné prečerpať tanker s kapacitou 3 500 m³ LNG za jednu pracovnú smenu (8 hod.). Na móle bude umiestnená nádrž na LNG s objemom 350 m³ na tankovanie paliva LNG do riečnych lodí. Pre bunkering sa bude používať aj nafta, nakoľko motory na pohon LNG lodí

využívajú tzv. duál palivový systém. Predpokladá sa, že nafta sa bude skladovať v nádrži o objeme 200 m³. K prečerpávaciemu mólu, resp. plávajúcemu terminálu bude možné ukotviť loď s výtlakom väčším ako 1 350 t.

Navrhovaná činnosť bude členená do nasledovných stavebných objektov a prevádzkových súborov:

- stavebné objekty (SO):
 - SO 01 Príprava územia,
 - SO 01/1 Odstránenie krovín a stromov,
 - SO 01/2 Odstránenie nevhodných zemín,
 - SO 01/3 Zariadenie staveniska (ZS).
 - SO 02 Demolácie existujúcich nevyžívaných objektov,
 - SO 03 Násyp zemného telesa,
 - SO 04 Základy horizontálnych zásobníkov,
 - SO 05 Satelit,
 - SO 06 Čerpacia stanica požiarnej vody + nádrž,
 - SO 07 Kompresorovňa,
 - SO 08 Základy oceľových konštrukcií,
 - SO 09 Cesty a spevnené plochy,
 - SO 09/1 Cesty a spevnené plochy na kóte +135, 20,
 - SO 09/2 Cesty a spevnené plochy na kóte +138,20.
 - SO 10 Vonkajší rozvod požiarnej vody,
 - SO 11 Vonkajší rozvod pitnej vody,
 - SO 12 Splašková kanalizácia,
 - SO 13 Dažďová kanalizácia,
 - SO 14 Úprava terénu a oplatenie,
 - SO 15 Káblková prípojka nízkeho napätia (NN),
 - SO 16 Vonkajšie osvetlenie,
 - SO 17 Slaboprúd,
 - SO 18 Lokálna dátová sieť (LAN),
 - SO 19 Stáčacie stanovište nafty,
 - SO 20 Vytváracie prvky pre prečerpávacie mólo,
 - SO 20/01 – Lôžko pre mostík na brehu Dunaja a na zvýšenej plošine,
 - SO 20/02 – Lôžko pre vzperu na brehu Dunaja.
 - SO 21 Odparovacia stanica dusíka,
 - SO 22 Dieselagregát – Elektrický zdrojový agregát.
- prevádzkové súbory (PS):
 - PS 01 Horizontálne zásobníky 4 x 1000 m³,
 - PS 02 Kompresorovňa,
 - PS 03 SRTP (technický proces kódovaného prenosu údajov prostredníctvom jestvujúcich sietí),
 - PS 04 Oceľové konštrukcie,
 - PS 05 Vonkajšie potrubné rozvod,
 - PS 06 Zabezpečenie elektrickej energie,
 - PJ 06.01 Káblková prípojka NN,
 - PJ 06.02 Prevádzkový rozvod silnoprúdu,
 - PJ 06.03 Elektrické ohrevy.
 - PS 07 Elektronický požiarový systém (EPS),
 - PS 08 Plynový detekčný systém (PDS),

- PS 09 Kamerový systém – CCTV,
- PS 10 Hasiace zariadenia,
 - PJ 10.1 Strojovňa,
 - PJ 10.2 Drenčerové (sprinklerové) zariadenie pre chladenie zásobníka LNG,
 - PJ 10.3 Plynové hasiace zariadenie.
- PS 11 Stáčacie stanovište motorovej nafty + odlučovač ropných látok,
- PS 12 Dieselagregát – Elektrický zdrojový agregát.

Sanácia environmentálnej záťaže

V riešenom území sa nachádza potvrdená environmentálna záťaž SK/EZ/B2/1904 Bratislava – Ružinov – Prístav (ďalej len „EZ“), ktorá je v informačnom systéme environmentálnych záťaží zaradená do registra B, tzn. potvrdená environmentálna záťaž s vysokou prioritou riešenia ($K = > 65$), s celkovou hodnotou klasifikácie 85.

Navrhovaný aktívny sanačný zásah bude rozdelený do troch etáp a bude zahŕňať nasledujúce činnosti:

1. Prípravná etapa

- Doplnkový prieskum záujmového územia a aktualizácia analýzy rizika, pričom vyhodnotenie výsledkov bude obsahovať aktualizovaný popis geologickej stavby a hydrogeologických pomerov, identifikáciu aktuálneho stavu znečistenia horninového prostredia a podzemnej vody, materiálovú bilanciu znečistenia, aktualizáciu hodnotenia environmentálnych rizík (výpočet rizika šírenia znečistenia podzemnou vodou bude riešený modelovaním), hodnotenie zdravotných rizík, stanovenie cieľov a cieľových koncentrácií sanácie a optimalizáciu sanačných metód;
- Vyhotovenie a schválenie realizačného projektu sanácie;
- Stavebná príprava;
- Montáž technologického zariadenia.

2. Sanačná etapa

- Sanácia zemín ex situ – odťažba a odvoz kontaminovaných zemín z biologickej kontaktnej zóny a zemín vyťažených pri zakladaní stavieb na dekontaminačnú plochu;
- Sanácia zemín in situ s cieľom zníženia koncentrácie znečisťujúcich látok v znečistených zeminách uložených mimo dosahu zakladania, hlavne v pásme nasýtenia;
- Sanácia podzemných vôd spočívajúca v sanačnom čerpaní a čistení znečistenej podzemnej vody v spojení s odčerpávaním ropných látok, tzv. VFRL z hladiny podzemnej vody.

Sanácia zemín ex situ si vyžiada odťažiť znečistenú zeminu v celkovom objeme cca 15 000 t. Sanácia zemín in situ bude vykonaná kombináciou metód vymývanie, venting a bioventing. Aplikovaná bude na cca 70 000 m³ zemín.

Pre sanačné čerpanie podzemnej vody bude v lokalite vybudovaných cca 10 čerpacích a cca 10 nalievacích vrtov. Čerpaná voda bude čistená v mobilnej sanačnej technológii na úroveň stanovených sanačných limitov. Voľná fáza ropných látok bude z vrtov čerpaná separátne. Predpokladaná doba sanácie čerpaním a čistením vody bude 3 – 5 rokov. Realizáciu sanácie budú dopĺňať režimové pozorovania, terénne merania a odbery a analýzy vzoriek podzemných a povrchových vôd. Výsledky geologickej úlohy budú vyhodnotené formou záverečnej správy zo sanácie environmentálnej záťaže s aktualizovanou posanačnou analýzou rizika znečisteného územia po ukončení sanácie.

Kontrola priebehu prác bude zabezpečená:

- sledovaním, riadením a koordináciou prác zodpovedným riešiteľom úlohy;
- pravidelným odberom, meraniami a laboratórnymi skúškami podzemných vôd vykonávaných jej zhotoviteľom;
- kontrolnou činnosťou odborného geologického dohľadu, ktorého úlohou bude sledovať súlad prác s projektom, účelnosť vykonávaných prác z hľadiska dosiahnutia cieľa a odoberať kontrolné vzorky, ktoré budú analyzované v nezávislom akreditovanom laboratóriu.

3. Posanačná etapa

- Záverečná správa s aktualizovanou posanačnou analýzou rizika;
- Posanačné monitorovanie podzemných a povrchových vôd, ktoré bude vykonávané 2 roky. Monitorovanie podzemných a povrchových vôd bude vykonávané na cca 10 vybraných vrtoch a 2 profiloch na povrchovom toku (nad a pod), 4 × ročne. V posanačnom monitorovaní budú sledované primárne znečisťujúce látky: NEL GC (C10-C40), NEL IR, PAU, BTEX, CLU a fyzikálno-chemické parametre.

Požiadavky na vstupy

Pôda

Celkové riešené územie bude mať výmeru 5 525,0 m². V rámci výstavby navrhovanej činnosti dôjde k výstavbe zariadenia na výrobu LNG a na tankovanie cestných cisterien LNG, zariadenia na skladovanie LNG a plávajúceho zariadenia na prekládku LNG a bunkering lodí. Zastavaná plocha objektov (spolu) bude 2 950,0 m², spevnené plochy a vnútro-areálové komunikácie budú mať výmeru 1 450,0 m² a plocha zelene bude 1 125,0 m². Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k trvalému alebo dočasnému záberu poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov, resp. k zásahom do ochranného pásma lesa.

Voda

Navrhovaná činnosť bude mať nároky na:

- pitnú vodu,
- sociálnu vodu pre účely zázemia zamestnancov (v administratívnej budove),
- požiaru vodu.

V čase výstavby bude pitná voda pre pracovníkov zabezpečená z existujúcich zdrojov pitnej vody, na ktoré je areál navrhovanej činnosti napojený, prípadne môže byť aj dovážaná ako balená.

Protipožiarna ochrana staveniska bude v čase výstavby zabezpečená prístupom pre požiarnu vozidlá, ako aj zabezpečením zdroja na hasenie požiaru (umiestnením prenosných hasiacich prístrojov).

V čase prevádzky bude navrhovaná činnosť zásobovaná pitnou vodou cez novovybudovaný rozvod vody. Vodovodná prípojka v predpokladanej dimenzii DN 150 bude napojená na hranici pozemku cez vodomernú šachtu s meradlom na existujúce vodovodné rozvody areálu prístavu. Rozvod pitnej vody bude riešiť navrhovaný stavebný objekt SO 11 Vonkajší rozvod pitnej vody. Predpokladaná ročná potreba vody bude počas prevádzkovania navrhovanej činnosti pre 5 pracovníkov 91,25 m³/rok.

Počas prevádzky bude potreba požiarnej vody zabezpečená nádržou. Napustenie nádrže na požiaru vodu sa uvažuje s využitím hydrantovej siete prístavu.

Predpokladaná spotreba vody bude:

Priemerná spotreba za deň (Q_{d,24 h}).....0,08 m³/rok,

Priemerná spotreba za mesiac (Q_m).....53,0 m³/rok

Ročná spotreba vody (Q_r).....640,0 m³/rok

Suroviny

Počas výstavby sa budú ako vstupné suroviny používať rôzne druhy stavebných materiálov ako sú napr. násypový materiál (napr. kamenivo, štrky, štrkopiesky), asfaltové zmesi, betón, oceľ, oceľové konštrukčné prvky, okná, sanita, technológie kúrenia, vzduchotechnika a iné stavebné materiály. Súčasťou výstavby bude aj dodávka technologických súborov. Pre chod stavebných strojov a mechanizmov sa budú využívať rôzne prevádzkové kvapaliny (oleje, mazadlá, pohonné hmoty). Oleje budú dodávané v originálnom balení, a to len v množstve pre okamžitú spotrebu. Nákladné vozidlá budú tankovať pohonné hmoty na čerpacích staniciach. Servisné práce a výmena olejov bude zabezpečovaná autorizovanými spoločnosťami.

Počas prevádzky navrhovanej činnosti sa budú ako vstupné suroviny využívať pre chod dieselaagregátu nafta, olej a chladiaca kvapalina. Zásobovanie naftou sa bude vykonávať podľa potreby z IBC kontajnera pomocou čerpadla, ktorý bude umiestnený rovnako ako kontajner, na ložnej ploche nákladného automobilu. Výmena oleja (35 l) a chladiacej kvapaliny (67 l) bude prebiehať 1 x za rok.

Energetické zdroje (elektrická energia, zemný plyn)

Počas výstavby navrhovanej činnosti bude využívaná elektrická energia z existujúcich rozvodov elektrickej energie, resp. staveniskových rozvodov. Odborné miesta elektrickej energie počas výstavby navrhovanej činnosti budú vybavené meracím zariadením. Predpokladaný odber staveniskovej elektrickej energie (odborný technický odhad) spresní ďalší stupeň projektového riešenia v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

Počas prevádzky navrhovanej činnosti bude navrhovaná činnosť primárne zásobovaná elektrickou energiou ostrovným systémom z vlastného plynového generátora, sekundárne zásobovanie elektrickou energiou pre účely záložného zásobovania bude realizované prostredníctvom prípojky NN na existujúcu linku. Pôjde o zemnú prípojku, ktorá bude dimenzovaná pre potreby zariadenia. Predpokladaná ročná spotreba elektrickej energie potrebnej na chod prevádzky bude 0,3 MWhod/rok. Ako náhradný núdzový zdroj bude v prípade potreby využívaný dieselaagregát, ktorého menovitý základný výkon bude 350 kVA / 280 kW.

Počas výstavby navrhovanej činnosti nebude zemný plyn potrebný. Počas prevádzky však zemný plyn bude využívaný. Uvažuje sa s realizáciou prípojky VTL plynovodu s dimenziou DN 100, dĺžky 855 m. Zariadenie je plánované na ostrovnú prevádzku.

Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Doprava stavebného materiálu a technológie počas výstavby navrhovanej činnosti bude smerovaná tak, aby bola maximálne zabezpečená plynulosť a bezpečnosť výstavbou dotknutých komunikácií. V súvislosti s realizáciou stavebných prác sa predpokladá dovoz/odvoz cca 45 000 m³ materiálu ťažkými nákladnými vozidlami (ďalej len „TNV“). Pri priemernom objeme korby TNV 13 m³, počet obrátov TNV za obdobie stavby sa bude pohybovať na úrovni cca 6 000 TNV.

Realizácia navrhovanej činnosti si vyžiada vybudovanie nových vnútro-areálových komunikácií a spevnených plôch (SO 09). Tiež sa plánuje vybudovať parkovisko osobných automobilov pre zamestnancov v počte 5 parkovacích miest pred budovou Satelitu (SO 05). Keďže sa v rámci logistického modelu uvažuje aj s plnením cisternových návesov, bude potrebné zabezpečiť odstavné plochy aj pre parkovanie týchto návesov. Parkovacie možnosti nákladného prístavu sú z tohto pohľadu dostatočné a budú využiteľné pre parkovanie nákladných automobilov privážajúcich, resp. odvážajúcich tovar. Plochy pre statickú dopravu budú odvodnené cez odlučovač ropných látok.

V čase prevádzky bude cestnú dopravu predstavovať predovšetkým preprava automobilových prepravníkov LNG k plniacemu miestu LNG vo výrobni LNG s predpokladanou kapacitou 10 LNG prepravníkov za 24 hod., preprava automobilových prepravníkov motorovej nafty k stáčaciemu stanovištu motorovej nafty s predpokladanou kapacitou 1 až 2 x za 24 hod., preprava hasičskej techniky za účelom hasičského cvičenia (1 až 2 x ročne), preprava servisných vozidiel podľa potreby a špecializácie (1 až 2 x ročne) a preprava pracovníkov LNG terminálu osobnými automobilmi z a do areálu navrhovanej činnosti (cca 10 zamestnancov, z toho 5 pracovníkov počas jednej zmeny).

Z hľadiska vnútro-areálovej dopravy sa bude uskutočňovať predovšetkým preprava LNG z výroby LNG do skladovacieho zásobníka LNG, preprava LNG zo zásobníka na prístávací pontón (bunkeringové mólo) pre expedíciu LNG do prepravných nádrží tankového plavidla, ako aj pre naplnenie nádrže lodného motora, resp. na plnenie automobilových cisterien LNG, ktoré bude umiestnené vo výrobe LNG, pričom prečerpávanie cca 3 000 m³ LNG z tankera LNG by nemalo trvať dlhšie ako 8 hod.

V lokalite umiestnenia navrhovanej činnosti sa tiež nachádza železničná vlečka, ktorá je napojená na verejnú vnútroštátnu železničnú sieť a ktorú bude možné v budúcnosti využiť na prekládku na tretí mód dopravy.

Nároky na pracovné sily

Prevádzka bude 3-zmenná, denný časový fond bude 24 hod., ročný časový fond prevádzky zariadenia bude 8 400 hod. Predpokladaný počet zamestnancov je 10 pracovníkov, z toho budú 5 pracovníci pracovať v jednej smene.

Údaje o výstupoch

Ovzdušie

Zdroje znečisťovania ovzdušia budú predstavovať: stavebná činnosť počas výstavby terminálu a doprava s ňou spojená; po realizácii navrhovanej činnosti potom výroba a skladovanie LNG, tankovanie cestných cisterien, bunkering lodí, lodná doprava využívajúca terminál a cestná doprava zaisťujúca jeho obsluhu.

Stavba bude plošným zdrojom znečisťovania ovzdušia s plochou asi 5 525 m². Stavebné činnosti, ktoré budú zdrojom emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, budú rôznorodé a budú zahŕňať najmä: odstraňovanie kríkov a stromov, skrývku a odvoz kontaminovanej zeminy, demoláciu starých budov a zariadení lokality s možným využitím mobilnej drviacej linky, budovanie násypu povodňového telesa, základových konštrukcií, základov nádrží, ciest a spevnených plôch a ďalšie (dovoz štrkov, betónov, oceľových konštrukcií, strojných a ďalších zariadení). Ide o činnosti obvyklé na stavbách, kde sa očakávajú najmä emisie tuhých znečisťujúcich látok (TZL) vyjadrené ako PM₁₀ a PM_{2,5}.

V súvislosti s realizáciou stavebných prác sa predpokladá dovoz/odvoz cca 45 000 m³ materiálu TNV. Transport materiálu - predstavuje líniový zdroj emitujúci spaľovacie aj nespáľovacie emisie najmä PM₁₀, PM_{2,5} a NO_x, BaP, benzén, ďalšie znečisťujúce látky budú málo významné.

Počas prevádzky bude zdrojom znečisťovania ovzdušia automobilová a lodná doprava – reprezentovaná líniovým zdrojom, ktorý bude produkovať spaľovacie aj nespáľovacie emisie najmä PM₁₀, PM_{2,5} a NO_x. Za potenciálny zdroj emisií prchavých organických zlúčenín (VOC) do ovzdušia je možné považovať aj výrobu, skladovanie a prečerpávanie LNG. V areáli bude inštalovaný náhradný zdroj elektrickej energie – dieselaagregát, ktorý bude však prevádzkovaný len pri núdzovej prevádzke. Množstvo emisií z tohto zdroja je z hľadiska ochrany ovzdušia nevýznamné.

Odpadové vody

V období výstavby navrhovanej činnosti bude potrebné zrealizovať sanáciu existujúcej potvrdenej EZ. Pre sanačné čerpanie podzemnej vody bude v lokalite vybudovaných cca 10 čerpacích a cca 10 nalievacích vrtov. Čerpaná voda bude čistená v mobilnej sanačnej technológii na úroveň stanovených sanačných limitov. Predpokladaná doba sanácie čerpaním a čistením vody bude 3 – 5 rokov.

Počas výstavby budú vznikať splaškové odpadové vody. Sociálne potreby pracovníkov stavby budú zabezpečené v existujúcich sociálnych zariadeniach vo verejných prístavoch, prípadne mobilnými WC.

Vznik iných odpadových vôd počas výstavby navrhovanej činnosti sa nepredpokladá, iba ak v dôsledku čistenia komunikácií zasiahnutých výstavbou navrhovanej činnosti alebo v prípade nepredvídateľnej udalosti. V tomto prípade môžu vzniknúť aj kontaminované odpadové vody, resp. môžu vzniknúť zmiešaním dažďovej vody a odpadovej vody s úkapmi látok používaných pri stavebnej činnosti ako sú pohonné hmoty, oleje, mazadlá, atď.

Počas prevádzky navrhovanej činnosti budú vznikať:

- Splaškové vody, ktoré budú odvádzané zo stavebného objektu SO 05 Satelit do akumuláčnej nádrže – žumpy o objeme 10,0 m³ a vonkajších rozmerov 2,6 x 3,6 x 1,85 m a následne podľa potreby vyvážené do čistiarne odpadových vôd (ďalej len „ČOV“) na základe zmluvného vzťahu s jej prevádzkovateľom. Predpokladaná ročná produkcia splaškových vôd je daná spotrebou pitnej vody, tzn. bude cca 91 m³/rok. Predpokladaná frekvencia vývozu splaškových vôd na zmluvnú ČOV bude každých 30 dní. Odvod splaškových odpadových vôd rieši navrhovaný stavebný objekt SO 12 Splašková kanalizácia (profil: DN150, materiál: kanál. PVC, dĺžka objektu: 7,0 m);
- Dažďové vody z povrchového odtoku, a to zo strechy stavebného objektu SO 05 Satelit, SO 07 Kompresorovňa, SO 06 SHZ, SO 19 Stáčacie stanovište nafty, manipulačnej plochy, SO 19 Stáčacie stanovište nafty, plôch pod horizontálnymi zásobníkmi a spevnených plôch sú riešené v SO 13 Dažďová kanalizácia. Odvod neznečistených dažďových vôd zo strechy SO 05 v množstve 82,6 m³/rok bude riešený do vsakovacieho systému č. 1. Odvod neznečistených dažďových vôd zo strechy SO 07 v množstve 16,8 m³/rok a zo strechy SO 06 v množstve 130,6 m³/rok bude riešený do vsakovacieho systému č. 2. Dažďová voda z plochy pod horizontálnymi zásobníkmi bude v množstve 1 085,8 m³/rok odvedená priamo do terénu. Dažďová voda zo strechy SO 19 bude v množstve 47,6 m³/rok odvedená do samostatného vsakovacieho systému č. 5. Uvažuje sa s vybudovaním 8 ks vsakovacích zariadení č. 1, 12 ks vsakovacích zariadení č. 2, 6 ks vsakovacích zariadení č. 5 a 3 ks filtračných šácht;
- Znečistené dažďové vody zo spevnenej plochy v množstve 1 997,0 m³/rok budú odvedené cez 2 ORL s výstupnou hodnotou 0,1mg/l NEL do samostatných vsakovacích systémov č. 3 a č. 4. Predpokladá sa použitie ORL typu Klartec KL 015 1sII – 15,0 l/s a Klartec KL 025 1sII – 25,0 l/s. Uvažuje sa s vybudovaním vsakovacích blokov o rozmeroch 0,6 x 0,6 x 0,6 m v počte 104 ks vsakovacích zariadení č. 3 a 68 ks vsakovacích zariadení č. 4;
- Technologické vody budú vznikať na manipulačnej ploche SO 19 Stáčacie stanovište nafty a budú znečistené ropnými látkami. Tiež budú vznikať v rámci SO 22 Dieselagregát, pri ktorom bude betónová plocha vyspádovaná do havarijnej priehlbne o objeme 1,0 m³, prekrytej nosným oceľovým roštom. Tieto odpadové vody budú zachytávané v havarijnej nádrži a následne odvázané autocisternou k oprávnenému subjektu na jej zneškodnenie.

Odpady

Počas výstavby budú vznikať odpady predovšetkým z prípravných prác pre potreby zariadenia staveniska vrátane asanácie existujúcich objektov a výrubu drevín, zemných prác, sanačných a stavebných prác, inštalácie technológie a dokončovacích prác vrátane sadovníckych úprav. Vzniknuté odpady sa budú zhromažďovať utriedené podľa druhov v nádobách na to určených, pričom sa predpokladá zhromažďovanie ostatných odpadov vo veľkoobjemových kontajneroch a nebezpečných odpadov v nádobách, napr. v sudoch alebo v iných obaloch, ktoré zabezpečia ochranu odpadov pred takými vonkajšími vplyvmi, ktoré by mohli spôsobiť vznik nežiaducich reakcií v odpadoch (napr. vznik požiaru, výbuch), ktoré budú odolné proti mechanickému poškodeniu a proti chemickým vplyvom, a ktoré sa budú do ďalšieho nakladania s nimi skladovať v uzavretých a v označených skladovacích priestoroch (napr. ekosklad) a budú zabezpečené pred pôsobením vonkajších vplyvov.

Počas sanácie environmentálnej záťaže budú vznikať odpady z prác pri jadrovom vrtní počas vykonávania technických prác, z odťažby znečistených zemín, pri sanačnom čerpaní znečistenej podzemnej vody a počas ukončovacích prác. Sanácia environmentálnej záťaže sa bude realizovať v súlade so špecifikáciou a rozsahom geologických prác v zmysle „Projektu geologickej úlohy“. Držiteľ odpadu bude povinný správne zaradiť vzniknutý odpad podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 365/2015 Z. z, ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov (ďalej len „Katalóg odpadov“) a jednotlivé vzniknuté druhy odpadov zhromažďovať utriedené podľa druhu odpadu a označovať určeným spôsobom, tzn. nebezpečné odpady označovať identifikačným listom nebezpečného odpadu a ostatné odpady názvom odpadu a katalógovým číslom odpadu. Zhodnotenie alebo zneškodnenie odpadov sa bude vykonávať len so zazmluvnenými organizáciami, ktoré majú oprávnenie na výkon tejto činnosti. Prepravu odpadov k finálnemu spracovateľovi odpadu budú vykonávať dopravcovia, ktorí sú na túto činnosť oprávnení. Uvedené bude platiť aj pre zhotoviteľa/dodávateľa sanačných prác v prípade, ak bude prepravu odpadu vykonávať sám. O druhoch a množstvách vzniknutých odpadov a nakladaní s nimi sa bude v zmysle platnej legislatívy na úseku odpadového hospodárstva viesť a uchovávať evidencia a ohlasovať ustanovené údaje z evidencie príslušným orgánom štátnej správy odpadového hospodárstva.

Počas prevádzky sa predpokladá predovšetkým so vznikom odpadov, ktoré budú vznikať najmä v rámci prevádzkových a udržiavacích prác. Navrhovateľ ako pôvodca odpadu bude povinný správne zaradiť vzniknutý odpad podľa Katalógu odpadov a jednotlivé vzniknuté druhy odpadov zhromažďovať utriedené podľa druhu odpadu a označovať určeným spôsobom. Zhromažďovanie odpadov sa bude vykonávať na miestach v zmysle platných právnych predpisov na úseku ochrany životného prostredia. Zhodnotenie alebo zneškodnenie odpadov sa bude vykonávať len so zazmluvnenými organizáciami, ktoré majú oprávnenie na výkon tejto činnosti v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch“). Pri nakladaní s odpadmi sa bude uplatňovať hierarchia odpadového hospodárstva, ktorá požaduje predchádzanie vzniku odpadov, prípravu odpadov na opätovné použitie, prednostne zhodnocovanie odpadov recykláciou alebo inými metódami zhodnocovania. Z uvedeného vyplýva, že zneškodňovanie odpadov skládkovaním by mal byť posledný spôsob, ako sa bude so vzniknutými odpadmi nakladať. O druhoch a množstvách vzniknutých odpadov a nakladaní s nimi sa bude viesť a uchovávať evidencia a ustanovené údaje z evidencie sa budú ohlasovať príslušným orgánom štátnej správy odpadového hospodárstva.

Nakladanie s komunálnym odpadom bude riešené v súlade so všeobecne záväzným nariadením o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území mesta Bratislava.

Hluk a vibrácie

Počas výstavby budú zdrojom hluku a vibrácií práce súvisiace so stavebnou činnosťou a doprava. Pôsobenie hluku bude dočasné a priestorovo obmedzené miestom vykonávania stavebných prác. Hluk zo stavebných prác bude na bežnej úrovni realizácie stavieb podobného rozsahu.

Hluková záťaž, ktorá vznikne prevádzkou LNG terminálu, bude generovaná prevádzkou stacionárnych a dopravných zdrojov hluku. Stacionárnym zdrojom hluku bude 2x kapotovaný kompresor 11 kW, 1x dieselagregát (náhradný zdroj energie), 4x čerpadlá jednotlivých nádrží s kvapalným LNG, ostatné čerpadlá, napr. tankovanie nafty, tankovanie vody, čerpanie splaškových vôd. Zdrojom hluku bude aj doprava, t. j. 10x cisterny denne – dodávka LNG, 1-2x cisterna denne – dovoz nafty, 10x osobné automobily – doprava obsluhy. Počas výstavby a sanácie environmentálnej záťaže bude navrhovaná činnosť zdrojom krátkodobých vibrácií. Navrhovaná činnosť počas prevádzky nebude zdrojom vibrácií, ktoré by prenikali mimo zariadenia do okolitého prostredia.

Žiarenie a iné fyzikálne polia

V rámci prevádzky navrhovanej činnosti nebudú inštalované zariadenia, ktoré by mohli byť zdrojom intenzívneho elektromagnetického, rádioaktívneho, ionizujúceho, ultrafialového, infračerveného, laserového alebo iného optického žiarenia.

Intenzívne impulzné svetlo, teda polychromatické nekoherentné svetlo vysokej intenzity aplikované v krátkych zábleskoch sa v rámci navrhovanej činnosti nebude používať. Zdrojmi elektromagnetického žiarenia v rámci navrhovanej činnosti budú výkonové transformátory, zdroje zaisteného napájania, rozvádzače a motory.

Zápach, teplo a iné výstupy

V rámci prevádzky navrhovanej činnosti sa nepredpokladá šírenie tepla a zápachu. Nepredpokladá sa ani odpar skvapalneného plynu z dôvodu inštalácie skvapalňovacej jednotky.

Iné výstupy a vyvolané investície

Navrhovaná činnosť si vyžiada výrub drevín – existujúce náletové porasty, stromov a krovín v zmysle predloženého dendrologického prieskumu, (watching.sk s.r.o., 01/2022) – cca 91 ks stromov a 2 skupiny krov. Ako náhradná výsadba sa navrhuje vysadiť 260 ks stromov s obvodom kmeňov 21 - 25 cm (193 ks) a 26 - 30 cm (67 ks). Okrem toho sa navrhuje výsadba krovitých porastov s výškou 101 – 150 cm v celkovej rozlohe 956 m².

Navrhovaná činnosť si vyžiada aj terénne úpravy spočívajúce v odstránení nevhodných zemín, v demolácii existujúcich nevyužívaných objektov a v sanácii environmentálnej záťaže. Pre jej realizáciu bude vykonaný doplnkový prieskum za účelom aktualizácie analýzy rizika. Sanačné práce sa budú vykonávať v súlade so schválenou Záverečnou prácou geologickej úlohy.

III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie správy o hodnotení

Podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) sa navrhovaná činnosť zaraďuje:

- do kapitoly č. 1 Ťažobný priemysel, položka č. 5 Ťažba a úprava zemného plynu, časť B (zist'ovacie konanie) do 500 000 m³/deň – skvapalňovač má kapacitu necelých 35 000 m³ plynu v plynnej fáze,

- do kapitoly č. 8 Ostatné priemyselné odvetvia, položka č. 10 Ostatné priemyselné zariadenia neuvedené v položkách č. 1 – 9 s výrobnou plochou od 1 000 m², časť B (zisťovacie konanie) – celková využitá plocha terminálu bude nad 2 925 m²,
- do kapitoly č. 13 Doprava a telekomunikácie, položka č. 11 Vnútrozemské vodné cesty a prístavy vrátane prístavných zariadení pre vnútrozemskú vodnú dopravu, časť A (povinné hodnotenie) pre plavbu lodí s výtlakom od 1 350 t – k prečerpávaciemu mólu, resp. plávajúcemu terminálu je možné ukotviť lode s výtlakom väčším ako 1 350 t.

Navrhovateľ predložil dňa 01. 04. 2021 na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu ochrany prírody, biodiverzity a odpadového hospodárstva (v súčasnosti sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie), odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“ alebo aj „príslušný orgán“) podľa § 22 zákona zámer navrhovanej činnosti, vypracovaný spoločnosťou Integra Consulting s. r. o., organizačná zložka Slovensko, Jelenia 7, 811 05 Bratislava, IČO 51 483 122 (ďalej len „zámer“). Zámer bol predložený v nulovom a jednom variantnom riešení navrhovanej činnosti, nakoľko MŽP SR na základe odôvodnenej žiadosti navrhovateľa podľa § 22 ods. 6 zákona rozhodnutím č. 5924/2021-1.7/ed; 12759/2021 zo dňa 08. 03. 2021 upustilo od požiadavky variantného riešenia zámeru.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) sa dňom predloženia zámeru začalo správne konanie vo veci posudzovania predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

MŽP SR zaslalo zámer na zaujatie stanoviska, podľa § 23 ods. 1 zákona, rezortnému orgánu, povoľujúcemu orgánu, dotknutým orgánom, dotknutej obci (list č. 5924/2021-1.7/ed; 18059/2021 zo dňa 07. 04. 2021) a zároveň bol zámer zverejnený na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese:

<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/vybudovanie-terminalu-lng-vo-verejnom-pristave-bratislava>

Rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti č. 5924/2021-1.7/ed; 42171/2021 zo dňa 04. 08. 2021 (ďalej len „rozsah hodnotenia“) určilo MŽP SR podľa § 30 zákona, ako príslušný orgán, na základe odborného posúdenia predloženého zámeru, odborného posúdenia stavu životného prostredia v záujmovom území, doručených stanovísk orgánov verejnej správy, dotknutej obce a na základe prerokovania s navrhovateľom. Rozsah hodnotenia určil pre ďalšie hodnotenie dôkladné zhodnotenie nulového variantu a variantu uvedeného v zámere. V rozsahu hodnotenia bolo zároveň určených 26 špecifických požiadaviek. Časový harmonogram nebol určený.

MŽP SR podľa § 30 ods. 3 zákona zverejnilo rozsah hodnotenia prostredníctvom webového sídla Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky a bezodkladne ho zaslalo rezortnému orgánu, povoľujúcemu orgánu, dotknutému orgánu, dotknutej obci, dotknutej verejnosti a navrhovateľovi.

Podľa § 30 ods. 7 zákona navrhovateľ v spolupráci s dotknutou obcou bezodkladne informoval verejnosť o určenom rozsahu hodnotenia na úradnej tabuli dotknutej obce. Podľa § 30 ods. 8 zákona verejnosť, dotknutá obec, dotknutý samosprávny kraj, dotknutý orgán a ďalšie osoby mohli predložiť pripomienky k rozsahu hodnotenia do desiatich pracovných dní od jeho zverejnenia podľa § 30 ods. 7 zákona príslušnému orgánu, ktorý by ich po vyhodnotení doručil navrhovateľovi. V stanovenej lehote nebolo na MŽP SR doručené žiadne stanovisko.

Správu o hodnotení navrhovanej činnosti (ďalej len „správa o hodnotení“) vypracovala v mesiaci máj 2022 spoločnosť Integra Consulting s. r. o., organizačná zložka Slovensko, Jelenia 7, 811 05 Bratislava, IČO 51 483 122 (ďalej len „spracovateľ správy o hodnotení“). Správa o hodnotení má 258 strán. Súčasťou správy o hodnotení je aj 7 príloh [Príloha č. 1:

Situácia širších vzťahov (spracovateľ správy o hodnotení, 2020), Príloha č. 2: Celkový situačný plán – rozmiestnenie stavebných objektov (Danube LNG, európske zoskupenie hospodárskych záujmov, 10/2019), Príloha č. 3: Rozptylová štúdia (Petr Jančík-SkyLab, 11/2021), Príloha č. 4: Primerané hodnotenie vplyvu projektu na územia sústavy Natura 2000 podľa článku 6.3 smernice o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (92/43/EHS) (Mgr. Rastislav Rybanič PhD., Zuzana Lackovičová, Integra Consulting s.r.o.,1/2022), Príloha č. 5: Dendrologický prieskum (watching.sk s. r. o., 1/2022), Príloha č. 6: Vyhodnotenie pripomienok z procesu EIA a Príloha č. 7: Vyhodnotenie pripomienok doručených k návrhu rozsahu hodnotenia], pričom závery a odporúčania z príloh č. 3, 4 a 5 boli premietnuté aj do správy o hodnotení.

Správu o hodnotení doručil navrhovateľ príslušnému orgánu dňa 19. 05. 2022 podľa § 31 ods. 6 zákona.

2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení

MŽP SR zaslalo listom č. 1056/2022-1.7/ed; 30167/2022 zo dňa 30. 05. 2022, podľa § 33 ods. 1 zákona, správu o hodnotení na zaujatie stanoviska povolujúcemu orgánu, rezortnému orgánu, dotknutým orgánom, dotknutej obci. Na vyjadrenie sa k správe o hodnotení boli oslovené aj útvary a organizácie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, Odštepny závod Bratislava, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky – odbor štátnej vodnej správy a rybárstva, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia ochrany prírody a biodiverzity a Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor environmentálnych rizík a biologickej bezpečnosti). Dotknutej verejnosti doručilo MŽP SR v prílohe listu, v súlade s § 33 ods. 3 zákona, aj všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie.

Podľa § 65g ods. 3 zákona dotknutá obec mala do desiatich dní od doručenia správy o hodnotení zverejniť v celom rozsahu dokumentáciu správy o hodnotení na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené, a na úradnej tabuli obce. Ak nebolo možné zverejniť na úradnej tabuli obce dokumentáciu v celom rozsahu, dotknutá obec na úradnej tabuli obce mala zverejniť informáciu o tom, kde a kedy možno do nej nahliadnuť, robiť výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady urobiť z nej kópie. Zároveň podľa § 34 ods. 1 zákona mala dotknutá obec uviesť, v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky a označiť miesto, kde sa môžu podávať.

Písomné stanovisko k správe o hodnotení podľa § 35 ods. 1 zákona mali uvedené orgány doručiť MŽP SR najneskôr do 30 dní od jej doručenia. Verejnosť mohla svoje písomné stanovisko doručiť na MŽP SR najneskôr do 30 dní odo dňa zverejnenia dokumentácie správy o hodnotení dotknutou obcou podľa § 65g ods. 3 zákona. Dotknutá verejnosť mohla svoje písomné stanovisko doručiť na MŽP SR najneskôr do 30 dní od doručenia všeobecne zrozumiteľného záverečného zhrnutia. Podľa § 35 ods. 4 zákona na stanoviská doručené po uplynutí stanovených lehôt nemuselo MŽP SR prihliadať.

MŽP SR súčasne podľa § 33 ods. 2 zákona zverejnilo správu o hodnotení na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese:

<https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/vybudovanie-terminalu-lng-vo-verejnom-pristave-bratislava>

Verejnosť dotknutej obce bola o doručenej správe o hodnotení vrátane všeobecne zrozumiteľného záverečného zhrnutia informovaná jej zverejnením na úradnej tabuli dotknutej obce vyvesenej dňa 07. 06. 2022. Správa o hodnotení bola verejnosti prístupná na prízemí budovy Magistrátu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, Primaciálne nám. 1, v priestoroch Služieb občanom/FRONT OFFICE. Verejnosť mohla pripomienky k správe o

hodnotení zasielať na MŽP SR do 07. 07. 2022. Vzhľadom na skutočnosť, že z dôvodu potreby technického zabezpečenia zo strany navrhovateľa sa verejné prerokovanie navrhovanej činnosti (ďalej len „verejné prerokovanie“) uskutočnilo po 30 dňovej lehote stanovenej podľa § 34 zákona, bola predĺžená aj lehota sprístupnenia správy o hodnotení do 03. 08. 2022. Uvedené skutočnosti sa vymykajú štandardnému postupu, ktoré boli dôsledkom organizačného zabezpečenia verejného prerokovania zo strany navrhovateľa. Verejnosti však bola dokumentácia správy o hodnotení, resp. všeobecne zrozumiteľného záverečného zhrnutia prístupná dlhšiu dobu, ako je štandardné, práva verejnosti týmto postupom dotknutej obce a navrhovateľa nijako dotknuté neboli, skôr naopak, pre verejnosť bol tak vytvorený väčší priestor k vyjadreniu.

Vzhľadom na skutočnosť, že v stanoviskách doručených k správe o hodnotení sa vyskytlo niekoľko konkrétnych pripomienok a požiadaviek, MŽP SR listom č. 1056/2022-1.7/ed; 47586/2022 zo dňa 22. 08. 2022 požiadalo navrhovateľa v súlade s § 35 ods. 5 zákona o poskytnutie doplňujúcich informácií na objasnenie pripomienok vyplývajúcich zo stanovísk k správe o hodnotení. Doplnujúce informácie k správe o hodnotení doručil navrhovateľ na MŽP SR dňa 13. 09. 2022.

3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Ako súčasť konania vo veci posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie bolo verejné prerokovanie, ktoré sa uskutočnilo dňa 02. 08. 2022 o 10:00 hod. na Magistráte mesta Bratislava, v zasadacej miestnosti č. 103, v budove Novej radnice, Primaciálne námestie č. 1, Bratislava. Pre verejnosť bola pozvánka zverejnená na úradnej tabuli dotknutej obce v mieste obvyklým spôsobom. Zároveň na verejné prerokovanie prizvala dotknutá obec aj príslušný orgán, povoľujúci orgán, rezortný orgán, dotknuté orgány a dotknutú verejnosť aj listinnou pozvánkou č. MAGS OEaTI 38214/2022-383764 zo dňa 14. 07. 2022. Informáciu o termíne a mieste verejného prerokovania zverejnilo MŽP SR, v súlade s § 24 ods. 1 písm. f) zákona, aj na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky. Z dôvodu potreby technického zabezpečenia zo strany navrhovateľa sa verejné prerokovanie uskutočnilo po 30 dňovej lehote stanovenej podľa § 34 zákona. Z uvedeného dôvodu dotknutá obec ponechala správu o hodnotení sprístupnenú verejnosti až do 03. 08. 2022, kedy bolo možné k správe o hodnotení podávať pripomienky.

Z verejného prerokovania bola spísaná zápisnica s prezenčnou listinou a videozáznamom, ktorá bola overená a podpísaná zástupcom dotknutej obce a zástupcom navrhovateľa. Verejného prerokovania sa podľa prezenčnej listiny zúčastnilo 18 účastníkov, a to zástupcovia navrhovateľa a spracovateľa správy o hodnotení, zástupcovia dotknutej obce, rezortného orgánu Ministerstva dopravy Slovenskej republiky, zástupcovia organizácie rezortu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky – Slovenského vodohospodárskeho podniku, štátneho podniku, Odštepného závodu Bratislava, zástupcovia povoľujúceho orgánu Mestskej časti Bratislava – Ružinov, zástupcovia dotknutého orgánu Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Bratislava a generálny riaditeľ Sekretariátu Danube Commission (Dunajskej komisie). V prezenčnej listine nie je uvedená p. Osvaldová ako zástupkyňa účastníka konania CEE Greenpeace Slovensko napriek tomu, že je uvedená v zápisnici v rámci diskusie.

Verejné prerokovanie otvoril zástupca dotknutej obce p. Kováč, ktorý na úvod predstavil zástupcov navrhovateľa, spracovateľov správy o hodnotení a dotknutej obce a v krátkosti informoval, čo bude obsahom verejného prerokovania, ako aj zrekapituloval doterajšie kroky v procese posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a povinnosti, ktoré dotknutej obci vyplývajú zo zákona.

Slovo následne prevzal za navrhovateľa p. Barna, ktorý vo svojej prezentácii predstavil spoločnosť a uviedol základné informácie o navrhovanej činnosti. Následne odovzdal slovo

p. Smutnému, vedúcemu tímu spracovateľa správy o hodnotení. Prezentácia bola zameraná predovšetkým na základné informácie o navrhovanej činnosti, o lokalite umiestnenia navrhovanej činnosti a súčasných environmentálnych problémoch v danej lokalite navrhovanej činnosti (vysoká úroveň znečistenia ovzdušia, kde dominantným zdrojom je cestná doprava, pomerne vysoká hluková záťaž spojená s činnosťou prekladísk, environmentálna záťaž registrovaná na ploche umiestnenia projektu) a technickom a technologickom riešení navrhovanej činnosti. Po úvodnom zhrnutí sa vyjadril k vplyvom navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia a záverom uviedol opatrenia, ktoré sú navrhnuté na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu týchto vplyvov. Následne odovzdal slovo p. Seitzovi za účastníka konania Danube Commission (Dunajskú komisiu), ktorý poukázal na potrebu prechodu na LNG ako alternatívneho zdroja paliva a na výhody a nevýhody prechodu na tento alternatívny zdroj paliva. V závere poukázal na to, že LNG sa dá vyrábať ako bioplyn, nakoľko Slovenská republika má vysoký potenciál na výrobu bioplynu a v súvislosti s agresiou Ruska je neudržateľné, aby sa zaujal postoj vyčkávania do ideálneho riešenia, tzn. je potrebné rozvíjať a predkladať projekty, ktoré zároveň zahŕňajú aj využívanie biometánu z hľadiska príspevku k emisiám skleníkových plynov.

Následne bola otvorená diskusia. Diskusie sa okrem zástupcov navrhovateľa a spracovateľa správy o hodnotení (p. Smutný) zúčastnil p. Kalina a p. Kadnár za Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, p. Vlček za Slovenskú inšpekciu životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, p. Seitz za Danube Commission (Dunajskú komisiu) a za účastníka konania Greenpeace Slovensko p. Osvaldová. V rámci diskusie boli prediskutované hlavne témy ohľadom výstupov z navrhovanej činnosti, a to konkrétne emisií do ovzdušia, emisií skleníkových plynov, úspore uhlíka, náhrade plynu za bioplyn, emisií v lodnom priemysle, intenzity lodnej dopravy na LNG na Dunaji a intenzity lodnej dopravy prevážajúcej LNG po Dunaji a v Európe, zavádzania alternatívnych palív v lodnej doprave, bezpečnosti terminálu a rizika havárie terminálu.

Na všetky položené otázky bolo prítomnými zástupcami navrhovateľa a spracovateľa správy o hodnotení v rámci dostupných informácií a možností odpovedané. Na verejnom prerokovaní neodznali zásadné nové informácie, išlo o diskusiu k faktom, ktoré sú prezentované aj v správe o hodnotení a v jej prílohách. Na verejnom prerokovaní nebol vznesený nesúhlas zúčastnených k realizácii navrhovanej činnosti.

Záznam o verejnom prerokovaní vyhotovila dotknutá obec v spolupráci s navrhovateľom podľa ustanovenia § 34 ods. 4 zákona a doručila ho v listinnej podobe príslušnému orgánu dňa 16. 08. 2022.

4. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení

Podľa § 35 zákona bolo na MŽP SR doručených 8 písomných stanovísk (uvedené v skrátenom znení) od orgánov štátnej správy a samosprávy aj verejnosti.

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava – dotknutá obec (list. č. MAGS SUR 38214/2022-392838 zo dňa 20. 06. 2022) – v úvode stanoviska je uvedená informácia o zverejnení správy o hodnotení. Následne uvádza nasledovné pripomienky a požiadavky:

- z hľadiska územného plánovania konštatuje, (cit.): „Pre územie, ktorého súčasťou je záujmové územie - parc. č. 3867/62, 3867/1 (areál navrhovanej činnosti okrem plávajúceho zariadenia, ktoré nie je stavbou) a väčšia časť trasy prípojky VTL plynovodu, ÚPN stanovuje funkčné využitie územia: plochy zariadení vodnej a leteckej dopravy, číslo funkcie 703. Zároveň je pre túto väčšiu časť riešeného územia stanovené funkčné využitie územia: inundačné územie, číslo funkcie 1300. Začiatok prípojky VTL plynovodu sa nachádza v území, pre ktoré je stanovené funkčné využitie územia: ostatná ochranná a izolačná zeleň, číslo funkcie 1130.

V dokumentácii navrhovanej činnosti absentuje:

- jednoznačné a korektné údaje o súlade navrhovanej činnosti s územnoplánovacou dokumentáciou - súlad s Územným plánom hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007, v znení zmien a doplnkov (ÚPN),
- komplexná dokumentácia stavby obsahujúca všetky údaje potrebné pre posúdenie navrhovanej činnosti vo vzťahu k ÚPN.

Hlavné mesto SR Bratislava vydalo dňa 08.06.2020 na 1. časť LNG terminálu, na stavbu „Zariadenie na výrobu LNG“, súhlasné záväzné stanovisko k investičnej činnosti č. MAGS OU/C 56572/19 - 459954, v ktorom vyjadrilo posúdenie a súlad tejto stavby s ÚPN.“.

Vyjadrenie MŽP SR: Z hľadiska územného plánovania vydalo mesto Bratislava na 1. časť LNG terminálu súhlasné záväzné stanovisko. Pre jednoznačné a korektné posúdenie bude v ďalšom povoľovaní navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov potrebné predložiť komplexnú dokumentáciu stavby obsahujúcu všetky údaje potrebné pre posúdenie navrhovanej činnosti vo vzťahu k Územnému plánu hlavného mesta SR Bratislavy, rok 2007, v znení zmien a doplnkov (ďalej len „ÚPN“). Požiadavku považuje MŽP SR za relevantnú a zapracovalo ju aj do kapitoly VI.3. tohto záverečného stanoviska.

- z hľadiska systémov technickej infraštruktúry uvádza (cit.): „Zásobovanie vodou a odkanalizovanie, zásobovanie elektrickou energiou a zásobovanie plynom, teplom, produktovody - bez pripomienok.

Z hľadiska vodných tokov a protipovodňovej ochrany s predloženou správou o hodnotení súhlasíme s podmienkami, ktoré požadujeme zapracovať do projektu pre územné rozhodnutie:

- Pri realizácii aj prevádzke stavby dôsledne dodržiavať ustanovenia zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami;
- Na zmiernenie vplyvov potenciálnych havarijných únikov škodlivých látok počas výstavby a prevádzky terminálu LNG požadujeme predložiť vypracovaný plán havarijných opatrení v zmysle vodného zákona.
- Pre manipuláciu s naftou počas stáčania dovezenej motorovej nafty predložiť manipulačný poriadok.“.

Vyjadrenie MŽP SR: V stanovisku mesta Bratislava sa nesprávne uvádza pojem „škodlivé látky“, správne by mali byť uvedené „znečisťujúce látky“. MŽP SR si zároveň dovoľuje uviesť, že podmienky uvedené v tejto časti stanoviska nie je možné zapracovať do projektu pre územné rozhodnutie. Prvá podmienka je všeobecná a týka sa dodržiavania zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“) a zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov. Dodržiavanie osobitných právnych predpisov musí byť v plnej miere rešpektované v povoľovacom procese bez ohľadu na proces posudzovania vplyvov na životné prostredie a opatrenia v ňom navrhované.

Podmienka vypracovania havarijného plánu počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti vyplýva z platnej legislatívy a schvaľuje sa postupom podľa § 4 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd, tzn. nie je súčasťou projektu pre územné rozhodnutie a predkladá sa dotknutej obci.

To isté platí aj pre manipulačný poriadok, ktorý nie je potrebné vypracovať v rámci projektu pre územné rozhodnutie, pretože manipulačný poriadok je potrebné vypracovať len k prevádzkovaniu navrhovanej činnosti – prevádzke vodnej stavby a schvaľuje ho podľa § 57 vodného zákona orgán štátnej vodnej správy.

Pre skladovanie a manipuláciu s naftou a s LNG bude potrebné vypracovať prevádzkový poriadok, plán údržieb a opráv a plán kontroly podľa § 2 ods. 5 písm. c) vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd, tzn. nie je súčasťou projektu pre územné rozhodnutie a nepredkladá sa dotknutej obci.

- z hľadiska vplyvov na životné prostredie, vrátane kumulatívnych vplyvov uvádza, (cit.): „Ochrana prírody a krajiny, ÚSES:

V mieste realizácie navrhovanej činnosti platí prvý stupeň územnej ochrany. Miesto realizácie navrhovanej činnosti sa neprekrýva s chránenými územiaми a ich ochrannými pásmami v zmysle § 17, územiaми európskej sústavy chránených území Natura 2000 v zmysle § 28, územiaми medzinárodného významu v zmysle § 28b a chránenými stromami v zmysle § 49 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Pokiaľ ide o významné prvky územného systému ekologickej stability, podľa predloženej správy o hodnotení sa osa biokoridoru „PBk XIII. Provinciálny biokoridor Dunaj“ nachádza cca 300 m od hodnoteného územia smerom na západ. Ide o hydrický biokoridor tvorený vodným tokom Dunaj a príľahlými brehovými porastmi. V správe o hodnotení sa ako možný vplyv navrhovanej činnosti na tento biokoridor uvádza riziko havárie, a potom sa ako pozitívny vplyv uvádza podpora využívania LNG v lodnej doprave. S tým možno súhlasiť, pričom uvedený pozitívny vplyv považujeme za nepriamy a hodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti na uvedený biokoridor za neúplné. Opomenutý je priamy a trvalý vplyv spočívajúci v odstránení sprievodnej vegetácie vodného toku a umiestnenie industriálnych objektov na jej mieste“.

Vyjadrenie MŽP SR: Opatrenia, ktoré boli navrhnuté v kapitole 8 „Primeraného hodnotenia vplyvu projektu na územia sústavy Natura 2000 podľa článku 6.3 smernice o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (92/43/EHS) (spracovateľ správy o hodnotení, 2022)“ sú zapracované v kapitole VI.3 tohto záverečného stanoviska.

V súvislosti s možným odstránením vegetácie MŽP SR uvádza, že realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k odstráneniu sprievodnej vegetácie vodného toku. Zeleň, ktorá sa na pozemku nachádza je tvorená náletovými pionierskymi drevinami - topol' čierny (*Populus nigra* L.) a topol' sivý [*Populus × canescens* (Aiton) Sm.]), ktoré narástli na pozemku prirodzeným procesom (sukcesiou), kde boli v minulosti technické zariadenia, ktoré sú v súčasnosti nevyužívané.

„Zeleň, tvorba krajiny:

Prílohou správy o hodnotení je aj Dendrologický prieskum (watching.sk, s. r. o., január 2022). Celkovo bolo zinventarizovaných 91 stromov, na výrub ktorých bude v prípade potreby nutné požiadať o súhlas orgán ochrany prírody. Súhlas orgánu ochrany prírody bude v prípade potreby tiež nutný na výrub 2 skupín krov. Súčasťou je aj návrh náhradnej výsadby. Jej realizáciu žiadame uviesť ako podmienku prípadného súhlasu príslušného orgánu s navrhovanou činnosťou.

Výrub drevín požadujeme vykonať mimo obdobia hniezdzenia vtákov. Ochranu ponechaných drevín ohrozených poškodením počas výstavby požadujeme zabezpečiť podľa STN 83 7010 Ochrana prírody; Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej

vegetácie a podľa arboristického štandardu „Ochrana drevín pri stavebnej činnosti“ (zdroj: <https://www-isa-arbor.sk/publikacie/>).

Pri výruboch drevín postupovať v zmysle príslušných ustanovení Zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Vzhľadom na plánovaný výrub drevín je potrebné postupovať v súlade so všetkými príslušnými právnymi normami, rešpektovať tiež druhovú ochranu rastlín a živočíchov.

Vzhľadom na rozsah výrubov a navrhovanej náhradnej výsadby požadujeme, aby sa OTMZ (Oddelenie tvorby mestskej zelene) mohlo vyjadriť k ďalším stupňom projektovej dokumentácie týkajúcej sa sadovníckych úprav a náhradných výsadiieb. Náhradná výsadba je plánovaná na pozemkoch mimo stavby.

Pri všetkých stavebných prácach rešpektovať príslušné ustanovenia VZN hlavného mesta SR Bratislavy č. 5/2018 z 07.09.2018 o starostlivosti o verejnú zeleň a ochrane drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene na území hlavného mesta SR Bratislavy. Potrebné je zabezpečiť všeobecnú ochranu zelene v zmysle platných noriem a VZN.

Odporúčame nahradiť druh *Acer platanoides* druhmi *Acer campestre*, *Acer pseudopatanus*, keďže predstavujú potencionálnu prirodzenú vegetáciu v danej lokalite.“.

Vyjadrenie MŽP SR: Požiadavky sú opodstatnené. MŽP ich zapracovalo do kapitoly VI. 3. tohto záverečného stanoviska.

„Ovzdušie:

Prílohou správy o hodnotení je aj Rozptylová štúdia (Jančík P., 17.11.2021). V jej závere sa konštatuje, že prevádzka navrhovanej činnosti pozitívne ovplyvní imisnú situáciu v ďalekom okolí vrátane obývaných oblastí. Malý prírastok koncentrácií všetkých sledovaných znečisťujúcich látok v blízkosti študentského Domova Ekonóm vplyvom zvýšenia dopravy o 12 nákladných a 10 osobných vozidiel denne bude nepatrný. Etapa výstavby negatívne ovplyvní počas niekoľkých mesiacov najmä blízke neobývané okolie. V prípade správnych postupov pre zníženie prašnosti na stavbe nedôjde k prekročeniu imisných limitov. Žiadame preto počas výstavby realizovať opatrenia podľa prílohy č. 3, časť II., bod 1 Vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší.

Upozorňujeme, že v kapitole II. 5 Ovzdušie na str. 80 nie sú uvádzané najaktuálnejšie dostupné údaje, absentujú údaje za rok 2020.

Upozorňujeme na chybný údaj v texte na str. 124 „Z vyhodnotenia znečistenia ovzdušia podľa limitných hodnôt na ochranu ľudského zdravia za rok 2019 z priemyselných staníc ostatných prevádzkovateľov - VZZO však vyplýva, že tu nedochádza k prekročeniu limitných hodnôt (Správa o kvalite ovzdušia v Slovenskej republike za rok 2020; SHMÚ, 2021).“ Uvádzaný má byť rok 2020.“.

Vyjadrenie MŽP SR: Nedostatky, resp. chybné informácie v jednotlivých kapitolách správy o hodnotení vyhodnotilo mesto Bratislava správne. V tomto štádiu konania už predloženú správu o hodnotení nie je možné upravovať. Nejedná sa však o také nedostatky, ktoré by zásadným spôsobom menili identifikované vplyvy navrhovanej činnosti na niektorú zo zložiek životného prostredia alebo zdravie obyvateľstva. MŽP SR ich berie na vedomie. Ostatné požiadavky sú opodstatnené. MŽP ich zapracovalo do kapitoly VI. 3. tohto záverečného stanoviska.

„Vody:

K pripomienke k zámeru: V ďalšom stupni dokumentácie špecifikovať opatrenia pre zamedzenie / elimináciu negatívnych vplyvov na podzemnú a povrchovú vodu, resp. vzniku havarijného úniku a uviesť mechanizmus pre záchyt uniknutých látok s ohľadom na plánované umiestnenie terminálu LNG priamo pri toku, na brehu, v prípade

havarijného úniku látok priamo do prúdu toku." Je uvedená odpoveď: „...No, ako jedno z opatrení na zmiernenie vplyvov na zvládnutie potenciálnych havarijných únikov škodlivých látok počas výstavby a prevádzky je požadované vypracovať havarijný plán v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a jeho vykonávacej vyhlášky č. 100/2005 Z.z., ako aj environmentálny plán výstavby.”

K pripomienke k zámeru: „Umiesťovanie nových zariadení / stavieb, v ktorých dochádza k zaobchádzaniu so znečisťujúcimi látkami v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, v bezprostrednej blízkosti povrchových vôd (na brehu vodného toku) považujeme za nevhodné riešenie z dôvodu, že dochádza k navyšovaniu rizika vnosu týchto látok v prípade havarijných stavov do povrchových a podzemných vôd, vrátane potenciálneho ohrozenia bioty toku, jeho pobrežných pozemkov a oblasti CHVO Žitný ostrov." Je uvedená odpoveď „Riziká kontaminácie sú podrobne zhodnotené vo Správe o hodnotení so záverom, že nehrozí vysoké riziko kontaminácie povrchových a podzemných vôd, ani ohrozenie bioty v súvislosti s výstavbou a prevádzkou LNG terminálu.”

K uvedeným pripomienkam a vysporiadaniu sa s nimi uvádzame, že vyhláškou, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd je vyhláška MŽP SR č. 200/2018 Z.z..

S ohľadom na plánované umiestenie LNG terminálu, v ďalšom stupni pri spracovávaní dokumentácie popisujúcej opatrenia pre zamedzenie / elimináciu negatívnych vplyvov na podzemnú a povrchovú vodu a pre predchádzanie vzniku havarijných situácií a dokumentácie protipovodňovej ochrany klásť dôraz na spracovanie takých postupov a opatrení, ktoré budú pre dané územie realizovateľné, a ktoré zabezpečenia dostatočnú ochranu povrchových a podzemných vôd bioty toku, jeho pobrežných pozemkov a chránených oblastí a území prilahlých k vodnému toku, v zmysle prislúchajúcich všeobecne záväzných právnych predpisov.“.

Vyjadrenie MŽP SR: Vyhodnotenie nedostatkov v správe o hodnotení, ako aj uvedené pripomienky a požiadavky sú zo strany mesta Bratislava správne a opodstatnené. MŽP požiadavku akceptuje a zapracovalo do kapitoly VI. 3. tohto záverečného stanoviska.

„Odpady:

V texte na str. 54 v kapitole Nakladanie s odpadmi počas prevádzky je uvedené „Prevádzkovateľ zabezpečí spracovanie programu odpadového hospodárstva." Upozorňujeme na to, že povinnosť bola zrušená v zákone č. 79/2015 Z.z. o odpadoch.

Žiadame v ďalšom stupni uvádzať v tabuľkách k produkcii odpadov aj navrhovaný spôsob nakladania s ním podľa prílohy č. 1 a 2 k zákonu o odpadoch č. 79/2015 Z.z. (činnosťou R alebo D), tak aby bol v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva táto požiadavka sa vzťahuje k spôsobu nakladania s odpadom str. 54-56.

V texte sú uvádzané neplatné všeobecne záväzné právne predpisy, v ďalšom stupni je potrebné uvádzať platné predpisy:

- *Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 617/2004, ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti opraviť na aktuálne platné Nariadenie vlády č. 174/2017 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti;*
- *Vyhlášku MŽP SR č. 100/2005 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd opraviť na aktuálne platnú Vyhlášku MŽP SR č. 200/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd“.*

Vyjadrenie MŽP SR: Vyhodnotenie nedostatkov v správe o hodnotení zo strany mesta Bratislava je správne a opodstatnené. Uvedené požiadavky a pripomienky MŽP SR akceptuje a sú zapracované v kapitole VI. 3. tohto záverečného stanoviska.

„*Hluk:*

Požadujeme rešpektovať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí“.

Vyjadrenie MŽP SR: Požiadavku berie MŽP SR na vedomie. Stanovisko dotknutej obce je súhlasné s pripomienkami a požiadavkami, ktoré sú zapracované v rámci kapitoly VI.3. tohto záverečného stanoviska.

Mestská časť Bratislava – Ružinov – povoľujúci orgán (list č. CS 9568/2022/2/LRI, zo dňa 28. 06. 2022) v stanovisku uvádza, že navrhovaná činnosť nie je v rozpore so záväznou časťou ÚPN. Z hľadiska ochrany prírody a krajiny žiada:

- dodržiavať všetky povinnosti vyplývajúce z Všeobecne záväzného nariadenia Mestskej časti Bratislava – Ružinov č. 14/2016 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území mestskej časti Bratislava – Ružinov,
- zabezpečiť ochranu drevín a zelene v súlade s normou STN 83 7010 Ochrana prírody, Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie,
- upozorňuje, že výkopové práce sa podľa normy STN 83 7010 nesmú vykonávať v koreňovom priestore. Ak to vo výnimočných prípadoch nie je možné zabezpečiť, musí sa výkop vykonávať ručne a nesmie sa viesť bližšie ako 2,5 m od päty kmeňa, pri hĺbení výkopov sa nesmú prerušiť korene hrubšie ako 3 cm,
- zvážiť použitie topola čierneho 'Italica' a na miesto neho zvoliť topole čierne bez kultivaru,
- navrhnúť vhodné vodozádržné opatrenia v súlade so strategickým dokumentom „Stratégia adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy v mestskej časti Bratislava-Ružinov“ a zabezpečiť maximálnu ochranu brehových porastov a ochranu všetkých chránených území nachádzajúcich sa v okolí navrhnutého terminálu LNG,
- pred spracovaním dokumentácie pre stavebné povolenie vykonať podrobný inžinierskogeologický prieskum a prieskum životného prostredia v etape doplnkového prieskumu aj so spracovanou dokumentáciou sanácie zaťaženého územia environmentálnou záťažou,
- spracovať v ďalšom stupni projektovej dokumentácie pre územné rozhodnutie „Podrobný havarijný plán“, ktorý zohľadní umiestnenie stavby v inundačnom území s návrhom riešenia opatrení na elimináciu predpokladaného havarijného stavu,
- realizovať opatrenia v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší, aby boli dodržané platné legislatívy - smernice európskej únie pre alternatívne palivá (2014/94/EU),
- zabezpečiť dodržiavanie podmienok vyplývajúcich z dohovoru Medzinárodnej organizácie práce č. 148 o ochrane pracovníkov proti nebezpečenstvám z povolania spôsobenými znečistením vzduchu, hlukom a vibráciami ratifikovaný oznámením Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 444/199 Zb. o dojednaní Dohovoru o ochrane pracovníkov proti nebezpečenstvám z povolania spôsobeným znečistením vzduchu, hlukom a vibráciami na pracoviskách.

Vyjadrenie MŽP SR: Požiadavky sú opodstatnené. Stanovisko povoľujúceho orgánu je súhlasné s pripomienkami a požiadavkami, ktoré sú zapracované v rámci kapitoly VI. 3. tohto záverečného stanoviska. Požiadavka vypracovania havarijného plánu vyplýva z osobitných predpisov, a preto je ju potrebné akceptovať. Havarijný plán však nie je súčasťou projektu pre územné rozhodnutie. Podmienka vypracovania havarijného plánu počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti vyplýva z platnej legislatívy a schvaľuje sa postupom podľa § 4 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd, tzn. nie je súčasťou projektu pre územné rozhodnutie a nepredkladá sa dotknutej obci.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor environmentálnych rizík a biologickej bezpečnosti – (stanovisko zo dňa 14. 06. 2022) v stanovisku uvádza, že k predloženej správe o hodnotení nemá pripomienky.

Vyjadrenie MŽP SR: Stanovisko súhlasné bez pripomienok.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd – (list č. 35203/2022 zo dňa 21. 06. 2022) v stanovisku opätovne zdôrazňuje, že navrhovaná činnosť bude umiestnená v tesnej blízkosti chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov (ďalej len „CHVO Žitný ostrov“) (cca 50 metrov!) na ktorú sa vzťahuje zákon č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V zmysle § 3 ods. 1 tohto zákona v chránenej vodohospodárskej oblasti možno plánovať a vykonávať činnosť, len ak sa zabezpečí účinnejšia ochrana povrchových vôd a podzemných vôd, ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie a obnovy zásob povrchových vôd a podzemných vôd. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd upozorňuje, že túto skutočnosť treba dôsledne zohľadniť pri všetkých navrhovaných aktivitách, hoci v správe o hodnotení vplyvov (str. 195) autori okrem iného ubezpečujú, že (cit.): „výška hladiny a prietokové pomery v tomto úseku Dunaja počas povodňových stavov sú regulované manipuláciou na vodnej stavbe Čunovo. S ohľadom na vyššie uvedené možno vylúčiť ich ovplyvnenie navrhovaným terminálom a zároveň je možné vylúčiť ovplyvnenie odtokových pomerov v blízkosti nátokového objektu Malého Dunaja. Hydrologické pomery Malého Dunaja nebudú nijako dotknuté, Malý Dunaj sa od hlavného toku Dunaja oddeľuje za stavidlami pri Slovnafte a jeho prietok a vodný stav je určený manipuláciou na tomto vodnom diele“. Ďalej v stanovisku konštatuje, že súhlasí s odporúčaním uvedeným v správe o hodnotení ohľadom environmentálnej záťaže a požaduje vykonať doplnkový prieskum pre aktualizáciu analýzy rizika súčasne s inžinierskogeologickým prieskumom lokality. V závere stanoviska Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd vyslovilo názor, že vzhľadom na plánované umiestnenie v lokalite verejného prístavu v Bratislave v tesnej blízkosti vodného toku, v tesnom susedstve CHVO Žitný ostrov realizáciu navrhovanej činnosti nepodporuje.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR považuje požiadavky za opodstatnené a premietlo ich aj do kapitoly VI. 3. tohto záverečného stanoviska. Pre jednoznačné a korektné posúdenie bude v ďalšom povoľovaní navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov potrebné predložiť komplexnú dokumentáciu stavby obsahujúcu všetky údaje o umiestnení potrebné pre posúdenie navrhovanej činnosti vo vzťahu k CHVO Žitný ostrov a vo vzťahu k vodnému toku Dunaj. V tejto súvislosti MŽP SR poukazuje na ust. § 16a vodného zákona. Posudzovanie podľa § 16a vodného zákona je posudzovanie ktoré je samostatné a malo by prebehnúť pred povoľovacím procesom a kde orgán štátnej vodnej správy (Okresný úrad v sídle kraja podľa § 60 ods. 1) písm. i) vodného zákona rozhodne, že ide o navrhovanú činnosť podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona. Podľa názoru MŽP SR je navrhovaná činnosť vodnou stavbou, nakoľko sa

jedná o projekt plavebnej infraštruktúry, kam patria napr. stavby prístavov vrátane príslušnej technickej infraštruktúry, nové plavebné dráhy a pod. Pri určovaní, ktoré zámery (stavby a činnosti) podliehajú postupu podľa § 16a vodného zákona, je potrebné vychádzať z úvahy ich možného ovplyvňovania útvarov povrchovej vody alebo podzemnej vody a to či realizáciou navrhovanej činnosti môže dôjsť, v tomto prípade k zhoršeniu stavu útvaru povrchových vôd (tzv. novou trvalo udržateľnou rozvojovou činnosťou človeka dôjde k zhoršeniu útvaru povrchovej vody). V kontexte uvedeného a vzhľadom na riziká ohrozenia vôd dané podmienkami v lokalite v prípade neštandardnej prevádzky (napr. bunkering lodí) a málo detailné technické riešenie navrhovanej činnosti uvedené v správe o hodnotení, MŽP SR do podmienok tohto záverečného stanoviska zahrnilo aj požiadavku na posúdenie navrhovanej činnosti podľa §16a vodného zákona na základe dokumentácie, ktorá uvedené neurčitosti odstráni.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. 1579/2022-6.3; 44070/2022 zo dňa 03. 08. 2022) v stanovisku po zhodnotení predloženej správy o hodnotení z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny uvádza, že si neuplatňuje žiadne zásadné pripomienky, nakoľko je navrhovaná činnosť z pohľadu záujmov ochrany prírody a krajiny akceptovateľná a nebude predstavovať významne negatívny vplyv na záujmy ochrany prírody a krajiny. V závere stanoviska upozorňuje iba na nezrovnalosť, kde medzi emisie nie sú v správe o hodnotení zaradené výpary LNG a prípadné úniky zemného plynu napriek tomu, že sú zaradené medzi vplyvy v dokumentácií primeraného hodnotenia.

Vyjadrenie MŽP SR: Stanovisko súhlasné bez pripomienok.

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, sekcia stratégie dopravy – dotknutý orgán (list č. 28255/2022/SSD/68678 zo dňa 27. 06. 2022) v stanovisku uvádza, že k predloženej správe o hodnotení nemá pripomienky.

Vyjadrenie MŽP SR: Stanovisko súhlasné bez pripomienok.

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja – dotknutý orgán (list č. OU-BA-OSZP1-2022/105927-004 zo 29. 06. 2022) – v stanovisku uvádza:

- z hľadiska štátnej správy vôd konštatuje, že realizácia navrhovanej činnosti nie je možná z dôvodu, že má byť umiestnená do CHVO Žitný ostrov.

Vyjadrenie MŽP SR: Riešené územie navrhovanej činnosti nie je priamo v prekryve s CHVO Žitný ostrov. Navrhovaná činnosť sa nachádza v lokalite verejného prístavu v Bratislave v tesnej blízkosti vodného toku, v tesnom susedstve CHVO Žitný ostrov. MŽP SR si dovoľuje uviesť, že dotknutý pozemok v CHVO Žitný ostrov je zapísaný na liste vlastníctva, pričom prístavy zasahujú do CHVO Žitný ostrov parcelami č. 3881/1 - 3881/13. Pre jednoznačné a korektné posúdenie bude v ďalšom povoľovaní navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov potrebné predložiť komplexnú dokumentáciu stavby obsahujúcu všetky údaje o umiestnení potrebné pre posúdenie navrhovanej činnosti vo vzťahu k CHVO Žitný ostrov a vo vzťahu k vodnému toku Dunaj.

- z hľadiska štátnej správy odpadového hospodárstva konštatuje, že nie je z hľadiska odpadového hospodárstva vo veci navrhovanej činnosti dotknutým orgánom podľa § 3 písm. p) zákona;

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie.

- z hľadiska prevencie závažných priemyselných havárií vo svojom záväznom stanovisku uvádza, že navrhovaná činnosť bude predstavovať podnik kategórie B podľa zákona

č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 128/2015 Z. z.“). Na základe tohto zaradenia do kategórie B vyplývajú navrhovateľovi povinnosti v primeranom období pred začiatkom výstavby podľa zákona č. 128/2015 Z. z. predložiť:

- Oznámenie o zaradení podniku podľa § 5 zákona č. 128/2015 Z. z.,
- Posúdenie rizika podľa § 6 zákona č. 128/2015 Z. z.,
- Program prevencie a bezpečnostný riadiaci systém podľa § 7 zákona č. 128/2015 Z. z.,
- Bezpečnostnú správu podľa § 8 zákona č. 128/2015 Z. z.,
- Vnútorňý havarijný plán podľa § 10 zákona č. 128/2015 Z. z.,
- Plán ochrany obyvateľstva podľa § 11 zákona č. 128/2015 Z. z.,
- Zabezpečiť finančné krytie zodpovednosti za škodu podľa § 18 zákona č. 128/2015 Z. z..

Zároveň upozorňuje, že navrhovateľ je povinný dodržiavať špecifikované požiadavky v zmysle § 4 zákona č. 128/2015 Z. z.. V závere konštatuje, že ak navrhovanou činnosťou dôjde k zmene vplyvu výšky individuálneho, resp. spoločenského rizika alebo k zmenám v množstve nebezpečných látok, navrhovateľovi vyplývajú povinnosti v zmysle zákona č. 128/2015 Z. z. vo vzťahu k Okresnému úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddeleniu ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja a to aktualizovaním oznámenia o zaradení podniku v zmysle § 5 zákona č. 128/2015 Z. z.

Vyjadrenie MŽP SR: Stanovisko súhlasné s pripomienkami a požiadavkami, ktoré sú legislatívneho charakteru a poukazujú na dodržiavanie jednotlivých ustanovení zákona č. 128/2015 Z. z. Dodržiavanie osobitných právnych predpisov musí byť v plnej miere rešpektované v povoľovacom procese bez ohľadu na proces posudzovania vplyvov na životné prostredie a opatrenia v ňom navrhované. Napriek uvedenému MŽP SR zahrnulo požiadavky do kapitoly VI. 3. tohto záverečného stanoviska.

- z hľadiska ochrany prírody a krajiny stanovisko v stanovenom termíne nedoručil.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie.

Mgr. Katarína Juríková, Greenpeace Slovensko – dotknutá verejnosť (list zo dňa 13. 07. 2022, osobne podaný dňa 14. 07. 2022) v stanovisku uvádza nasledovné (cit.):

*„Svetová banka v svojej aktuálnej správe *The Role of LNG in the Transition Toward Low-and Zero- Carbon Shipping*l podotýka, že v súčasnosti si môžu štúdie vyberať zo širokej palety rôznych predpokladov týkajúcich sa využitia LNG v lodnej doprave. Jedným z nich je aj emisný faktor pre LNG, ktorého rôzne hodnoty líšiace sa v násobkoch, odrážajú neistotu ohľadom vplyvu fosílného plynu na klímu pri zohľadnení celého životného cyklu (well- to wake/wheel). Oxford Institute for Energy Studies vo svojej štúdii *Methane Emissions from Natural Gas and LNG Imports* upozorňuje, na vážne problémy v dostupnosti, výpočtoch, reportovaní a verifikácii dát spojených emisiami metánu súvisiacich s fosílnym plynom a LNG dovážaných do EÚ a problematizujú prístup prostredníctvom štandardných emisných faktorov používaných v európskom kontexte.*

*Organizácia Transport and Environment upozorňuje, že väčšina plynu LNG bude mať v dohľadnej dobe pôvod v Rusku a USA - dvoch krajinách, ktoré sú spojené s obrovskými únikmi metánu. Správa *Global Methane Tracker 2022* Medzinárodnej agentúry pre energetiku upozorňuje, že emisie metánu v energetickom sektore boli až o 70% vyššie ako uvádzajú oficiálne údaje vlád. V prostredí tak vysokej neistoty považujeme tvrdenie spracovateľa, že: "je možné očakávať s veľkou pravdepodobnosťou, že realizácia projektu prinesie zníženie emisií GHG, respektíve bude mať celkovo mierne pozitívny vplyv z hľadiska ochrany klímy za viac ako problematické.*

Výpočet, na ktorom je založené tvrdenie o miernej úspore emisií GHG vyplývajúca (1,25% a 3,76%) - pri zohľadnení vyššie uvedených štúdií a z nich vyplývajúcich neistôt má len ilustračný charakter.

Graz University of Technology uskutočnila minulý rok porovnanie nákladných vozidiel poháňaných LNG a konvenčnými palivami. Pri pohľade na potenciál globálneho otepľovania v rozmedzí 20 rokov malo LNG v skutočnej prevádzke emisie GHG vyššie o 13,4% ako dieselový pohon. Zistenia sú teda v ostrom kontraste s tvrdeniami výrobcov o tom, že LNG je klimaticky prospešné prechodové palivo.

Opäť upozorňujeme, že metán má na svedomí až 30% z celkového nárastu priemernej globálnej teploty v rozmedzí 20 rokov má omnoho vyšší potenciál globálneho otepľovania. Znižovanie emisií metánu je preto jedným z najdôležitejších cieľov, ktoré by mali rámcovať verejné politiky a investovanie verejných peňazí v čase klimatickej krízy.

Žiadame preto, aby spracovateľ v správe o hodnotení zobral do úvahy vysoké riziko, že skutočné emisie GHG môžu a s vysokou pravdepodobnosťou budú vyššie ako uvedené výpočty, čo by znamenalo negatívny dopad z hľadiska klímy a zapracoval to do záverov správy o hodnotení“.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR upozorňuje, že predloženú správu o hodnotení už nie je možné upravovať. V správe o hodnotení boli použité aktuálne dáta pre tzv. GHG reporting podľa UK DEFRA. Ide o zdroj, kde sú emisné faktory pravidelne aktualizované, u palív sú k dispozícii údaje vzťahujúce k hmotnostným jednotkám a sú tu podrobne spracované ako emisné faktory pre priame spotreby palív (tank-to-wheel), tak aj emisné faktory pre procesy ťažby a prepravy (well-to-tank, WTT). MŽP SR zároveň do podmienok tohto záverečného stanoviska zahrnuje potrebu doložiť odborný posudok v oblasti ochrany ovzdušia v odbore emisno-technologické posudzovanie, ktorý bude vyhotovený oprávneným posudzovateľom v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ovzduší“) pre potenciálne zdroje znečisťovania ovzdušia - výrobu a skladovanie LNG, tankovanie cestných cisterien, bunkering lodí a odborný posudok v oblasti ochrany ovzdušia v odbore emisno-prenosové posudzovanie vyhotovený oprávneným posudzovateľom v zmysle zákona o ovzduší, v ktorom sa vykoná emisná charakteristika všetkých zdrojov znečisťovania ovzdušia v navrhovanom LNG termináli a namodeluje sa imisná situácia v dotknutom území.

„Je veľmi pravdepodobné, že LNG infraštruktúra bude v budúcnosti využiteľná na prechod jedine k bioLNG (prípadne liquefied synthetic methane) a nie k palivám, ktoré majú omnoho väčší predpoklad stať sa bezemisnou a udržateľnou alternatívou pre nákladnú dopravu v budúcnosti, ako sú elektromotory, zelený vodík alebo špecifický typ amoniaku. Štúdie navyše upozorňujú na marginálnu rolu bioLNG pri dekarbonizácii v sektore dopravy, keďže ho nebude možné produkovať v dostatočných množstvách a pri udržateľných nákladoch?“

V prípade investícií do LNG, bude pre dosiahnutie klimatických cieľov musieť sektor dopravy v nasledujúcich desaťročiach prejsť hneď dvoma podstatnými transformáciami, najprv na LNG a potom na bezemisné palivá, čo bude v lepšom prípade znamenať "uviaznutie aktív" a zlé nakladanie s verejnými financiami. V horšom prípade, podľa predpokladu Svetovej banky, nedostatok nízkoemisných alternatív využiteľných pre LNG infraštruktúru povedie k silnému lock-in efektu, kedy štáty a firmy budú chcieť ochrániť svoje investície do LNG infraštruktúry a budú preto tlačiť na pomalý ústup od fosílného LNG.

Správa o hodnotení bagatelizuje lock-in efekt projektu na základe argumentov, ktoré sú z vyššie uvedených dôvodov problematické a preto žiadame, aby bol tento aspekt zámeru prehodnotený ako vážne riziko s potenciálnym negatívnym vplyvom z hľadiska ochrany klímy.“.

Vyjadrenie MŽP SR: Využitie LNG ako paliva vo vnútrozemskej lodnej doprave sa v súčasnosti považuje za rozumnú a komerčne vyspelú alternatívu ku lodným palivám na báze ropy. Hodnotenie jeho opodstatneného využitia len z hľadiska emisií skleníkových plynov nie je dostatočné. V súčasnosti nie je k dispozícii žiadna rentabilná technológia pohonu lodí

s nulovými emisiami, preto budovanie LNG infraštruktúry považuje MŽP SR za opodstatnené. Možno očakávať, že emisný faktor LNG bude s časom klesať v dôsledku zlepšovania technológie motorov (riečne lode s motormi minimalizujúcimi emisie metánu sú už v EÚ na trhu). Infraštruktúra LNG bude môcť byť využitá pre BioLNG prípadne ďalšie ušľachtilé palivá, pri ktorých bude emisný faktor dramaticky nižší. Vývoj nízko-emisných či bez-emisných alternatív LNG (BioLNG) umožní naďalej znižovať negatívne vplyvy na klímu bez nutnosti nahradiť LNG infraštruktúru. To je významné najmä vzhľadom na to, že riečna doprava aj nákladná automobilová doprava na Slovensku patria k segmentom dopravy, kde nemožno očakávať v dohľadnej dobe prechod na iné nízko-emisné technológie (ako je to v prípade pozitívneho energetického mixu elektromotor pri osobných automobiloch). Na základe uvedeného sa MŽP SR stotožňuje s autormi správy o hodnotení, ktorí konštatujú, že riziko uzamknutia (lock-in) investícií do infraštruktúry, ktorej využívanie bude prekážkou pri prechode na technológie konzistentné s dosiahnutím stanovených klimatických cieľov, je u hodnoteného projektu relatívne nízke. MŽP SR preto navrhuje v ďalšom stupni povoľovania navrhovanej činnosti prehodnotiť riziko uzamknutia (lock-in) investícií do infraštruktúry. Stanovisko dotknutej verejnosti neobsahuje pripomienky alebo podmienky, boli v ňom len uvedené požiadavky na úpravu správy o hodnotení, ktorú nie je možné upraviť.

Záverom možno konštatovať, že navrhovateľ uvedené nezrovnalosti, ktoré vyplynuli z predmetných stanovísk vysvetlil a spresnil v rámci doplňujúcich informácií k správe o hodnotení a doplňujúce informácie poskytol aj počas odborného hodnotenia spracovateľovi odborného posudku a počas osobnej obhliadky predmetnej lokality kde sa má navrhovaná činnosť realizovať.

5. Vypracovanie odborného posudku v zmysle § 36 zákona

Odborný posudok k navrhovanej činnosti (ďalej len „odborný posudok“) podľa § 36 zákona vypracovala na základe určenia MŽP SR, listom č. 1056/2022-1.7/ed; 54127/2022 zo dňa 26. 09. 2022, RNDr. Danica Sigetová, zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie pod číslom 63/2010/OHPV (ďalej len „spracovateľ posudku“). O určení spracovateľa posudku MŽP SR informovalo navrhovateľa listom č. 10056/2022-1.7/ed zo dňa 26. 09. 2022.

Odborný posudok bol vypracovaný na základe správy o hodnotení, stanovísk doručených k správe o hodnotení, záznamu z verejného prerokovania, doplňujúcich údajov k správe o hodnotení ako aj na základe vlastných poznatkov, konzultácií medzi spracovateľom posudku, navrhovateľom a spracovateľom správy o hodnotení a zistení o problematike vrátane obhliadky dotknutého územia.

Odborný posudok obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti. V odbornom posudku boli vyhodnotené najmä: úplnosť správy o hodnotení; stanoviská podľa § 35 zákona; úplnosť zistenia kladných a záporných vplyvov navrhovanej činnosti vrátane ich vzájomného pôsobenia; použité metódy hodnotenia a úplnosť vstupných informácií; návrh technického riešenia s ohľadom na dosiahnutý stupeň poznania, ak ide o vylúčenie alebo obmedzenie znečisťovania alebo poškodzovania životného prostredia; varianty riešenia navrhovanej činnosti a návrh opatrení a podmienok na prípravu, realizáciu navrhovanej činnosti a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti, ak ide o likvidáciu, sanáciu alebo rekultiváciu, vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti.

Spracovateľ posudku skonštatoval, že po formálnej stránke štruktúra správy o hodnotení nezodpovedá celkom prílohe č. 11 k zákonu, nakoľko nie sú uvedené úplné názvy niektorých kapitol, jedná sa len o formálny nedostatok. Po obsahovej stránke poskytuje postačujúci zdroj informácií na posúdenie navrhovanej činnosti, napriek výskytu viacerých nesúlado,

nedostatkov a nepresností [nesprávna terminológia, neúplné uvedenie legislatívnych predpisov Slovenskej republiky, uvedenie nesprávnych legislatívnych predpisov Slovenskej republiky, neuvedený zoznam skratiek, neobjasnené skratky v texte, gramatické chyby, nesprávne odkazy na text, nezrovnalosti v údajoch (parcelné čísla, počet zamestnancov, výpočet spotreby vody, druhy odpadov), neaktuálne údaje, stručný popis stavebných objektov].

Niektoré nepresnosti, resp. nejasnosti boli spresnené aj v rámci doplňujúcich konzultácií medzi spracovateľom posudku, navrhovateľom a spracovateľom správy o hodnotení v čase vypracovania odborného posudku.

Spracovateľ posudku konštatuje, že navrhovateľ identifikoval pozitívne a negatívne vplyvy navrhovanej činnosti a taktiež určil, či sa jedná o priame alebo nepriame vplyvy, vplyvy krátkodobé alebo dlhodobé, vplyvy žiadne, slabé, stredne silné alebo silné. Zároveň konštatuje, že navrhovateľ zhodnotil návrh technického riešenia s ohľadom na dosiahnutý stupeň poznania v niekoľkých kapitolách správy o hodnotení.

V procese hodnotenia navrhovanej činnosti bola vykonaná osobná obhliadka posudzovanej lokality. Navrhovateľ a spracovateľ správy o hodnotení doplnili počas posudzovania všetky údaje potrebné na vypracovanie odborného posudku. V procese dopracovávaní projektu v ďalšom stupni prípravy navrhovanej činnosti bude možné spresniť identifikované neurčitosti a nejasnosti, čo bolo premietnuté aj do návrhu opatrení pre etapu ďalšej prípravy, realizácie a prevádzkovania navrhovanej činnosti.

Predpokladané negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie, ktoré boli identifikované v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona je možné odstrániť alebo eliminovať realizáciou opatrení a podmienok, ktoré sú uvedené v správe o hodnotení s prihliadnutím na návrh opatrení na kompenzovanie negatívnych účinkov navrhovanej činnosti uvedené v správe o hodnotení a ktoré spracovateľ posudku odporúča premietnuť aj do tohto záverečného stanoviska a taktiež opatrení a podmienok uvedených v odbornom posudku, ktoré vyplynuli zo stanovísk k správe o hodnotení. Za podmienky zapracovania navrhovaných opatrení považuje spracovateľ posudku realizáciu navrhovanej činnosti za prijateľnú.

Na základe vyššie uvedeného spracovateľ posudku **odporučil realizáciu navrhovanej činnosti** v predložennom realizačnom variante, t. j. LNG terminál pozostávajúci zo zariadení na výrobu LNG, na skladovanie LNG, na prekládku LNG a bunkering lodí.

Odporúčania a závery z odborného posudku boli použité ako podklad pri spracovaní tohto záverečného stanoviska - VI.3. Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a ukončenie navrhovanej činnosti. Odborný posudok bol na MŽP SR doručený dňa 11. 01. 2023.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VTÁTANE ZDRAVIA

Celkové vplyvy navrhovanej činnosti na dotknuté územie boli na základe predložených podkladových materiálov a vyjadrení zainteresovaných strán komplexne zdokumentované a vyhodnotené.

Predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie boli hodnotené z viacerých hľadísk: priame, nepriame, synergické, kumulatívne, pozitívne a negatívne vplyvy. V tomto rozsahu boli hodnotené vplyvy na obyvateľstvo, vplyvy na prírodné prostredie, vplyvy na krajinu, vplyvy na urbánny komplex a na využívanie zeme.

Zistenie kladných a záporných vplyvov navrhovanej činnosti vrátane ich vzájomného pôsobenia uvedených v správe o hodnotení je možné považovať za dostatočné. Celkové vplyvy

navrhovanej činnosti na životné prostredie boli vyhodnotené na základe výsledkov vo veci posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie nasledovne:

Vplyvy na obyvateľstvo a hodnotenie zdravotných rizík

Územie výstavby areálu LNG terminálu je situované v priemyselnej oblasti mimo obytnej zástavby. Blízke okolie nie je obývané. Najbližšie k areálu navrhovanej činnosti sa nachádza záhradkárska kolónia Slovenského zväzu záhradkárov na pozemkoch VPAS Prístav č. 2 – 30 - cca 1 100 m vzdušnou čiarou v severovýchodnom smere od hranice riešeného územia za bazénom Pálenisko. Trvalo obývané územie – nízkopodlažná obytná zástavba v lokalite Pálenisko sa nachádza cca 710 m východne za areálom bazéna Pálenisko a zariadeniami nákladného prístavu Bratislava.

Navrhovaná činnosť môže potenciálne ovplyvniť ľudské zdravie, pretože sa predpokladajú jeho vplyvy na kvalitu ovzdušia a hlukové pomery. Vplyvy projektu na kvalitu ovzdušia budú jednak krátkodobé, spôsobené výstavbou (samotná stavebná činnosť a automobilová doprava s ňou spojená), jednak dlhodobé, spôsobené prevádzkou terminálu (cestná doprava na zaistenie prevádzky a lodná doprava). Tieto aktivity sú zdrojom emisií prachových častíc, oxidov dusíka, tiež oxidu uhoľnatého (CO), benzénu, benzo[a]pyrénu, prípadne oxid siričitý (SO₂). Pre zhodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na kvalitu ovzdušia bola vypracovaná rozptylová štúdia (doc. Ing. Petr Jančík, Ph.D., 11/2021) (ďalej len „rozptylová štúdia“), ktorá modelovala koncentrácie PM₁₀, PM_{2,5} a NO₂, teda polutantov s najvýznamnejším očakávaným vplyvom navrhovanej činnosti na imisnú situáciu. Z analýzy výsledkov rozptylovej štúdie vyplynulo, že realizácia navrhovanej činnosti v priebehu výstavby navýši maximálne 24 hodinové koncentrácie PM₁₀ v obytnej zástavbe o 20 - 25 µg.m⁻³, čo môže mať v súčte s predpokladaným pozadím za následok priblíženie k dennému limitu. Ide však o extrémne koncentrácie v prípade, že sa uvažuje nespevnený povrch komunikácií, prípadné nedostatočné čistenie vozidiel zo stavby. Na zabezpečenie plnenia imisného limitu je dôležité v priebehu stavby dôsledne dbať na správne postupy na zníženie prašnosti. Pri imisnom limite pre priemerné ročné koncentrácie PM₁₀ je predpokladaný nárast koncentrácií v obývaných častiach do 1 µg.m⁻³, čo nespôsobí prekročenie imisného limitu. Pre PM_{2,5} a NO_x sa v obývaných častiach nárast ročných imisných koncentrácií vplyvom výstavby prakticky nepredpokladá. Z hľadiska ochrany zdravia ľudí nepredstavuje realizácia navrhovanej činnosti vo fáze výstavby riziko, a to za predpokladu dodržiavania správnych postupov pre zníženie prašnosti počas výstavby (najmä pri odstránení kontaminovanej pôdy, demolácii a násype základového násypu). Nutné je aj pravidelné mokré čistenie komunikácií.

Z pohľadu dopravy (navýšenie intenzity o cca 12 nákladných a 10 osobných vozidiel denne) bude vplyv vzhľadom na súčasné ovplyvnenie tejto lokality významnými dopravnými ťahmi zanedbateľný bez potenciálu ovplyvniť ľudské zdravie.

Počas prevádzky bude zdrojom emisií aj výroba a skladovanie LNG, tankovanie cestných cisterien, bunkering lodí, plynový generátor, náhradný zdroj elektrickej energie – dieselagregát. Zanedbateľným zdrojom emisií znečisťujúcich látok - prchavých organických zlúčenín (VOC) bude skladovanie nafty, jej stáčanie a výdaj.

Navrhovaná činnosť bude mať nepriamy pozitívny vplyv na kvalitu ovzdušia a prípadne aj ľudské zdravie vplyvom predpokladanej zmeny podielu používaných pohonných hmôt pri lodnej doprave. Po realizácii navrhovanej činnosti sa predpokladá nárast počtu lodí prevádzkovaných na duálny palivový systém na úkor dieselových motorov. Tento vplyv bude viditeľný na celej trase lodnej dopravy. Hodnotenie vplyvov na ovzdušie uvádza pozitívny vplyv na kvalitu ovzdušia u všetkých hodnotených látok (PM₁₀, PM_{2,5} a NO₂) v priebehu prevádzky LNG terminálu a zvýšenie počtu lodí využívajúcich LNG bude mať za následok aj pokles emisií ďalších látok do ovzdušia, z ktorých vo vzťahu k ľudskému zdraviu sú podstatné najmä benzo[a]pyrén a benzén.

Počas výstavby budú zdrojom hluku a vibrácií práce súvisiace so stavebnou činnosťou a doprava. Stroje používané pri výstavbe budú príslušným spôsobom certifikované a kontrolované aj z hľadiska dosiahnutia primeranej hladiny hluku a vibrácií pri ich prevádzke. Hluk a vibrácie zo stavebných prác budú na bežnej úrovni realizácie stavieb podobného rozsahu. Tieto zdroje nepriaznivých vplyvov budú dočasné, zaniknú ukončením stavebných prác.

Kvantifikácia emisií hluku z prevádzky navrhovanej činnosti a jej vplyv na existujúcu hlukovú situáciu dotknutej oblasti bola riešená spracovaním modelového výpočtu, pre účely ktorého bolo vykonané orientačné meranie existujúcej hlukovej záťaže v území výstavby. Hluková záťaž, ktorá vznikne prevádzkou LNG terminálu, bola v hlukovom modeli predstavovaná prevádzkou stacionárnych zdrojov hluku (2 x kapotovaný kompresor 11 kW, 1x dieselagregát - náhradný zdroj energie, 4x čerpadlá jednotlivých nádrží s kvapalným LNG, ostatné čerpadlá - napr. tankovanie nafty, tankovanie vody, čerpanie splaškových vôd) a dopravných zdrojov hluku (10 x cisterny denne - dodávka LNG, 1-2 x cisterna denne - dovoz nafty, 10 x osobné automobily – dopravy obsluhy). Vzhľadom na variabilitu prevádzky a umiestnenie jednotlivých zdrojov, bola hlukovým modelom riešená situácia možného maximálneho súbehu všetkých zdrojov hluku v prevádzkovom dni, ku ktorej však v reálnej prevádzke nemusí vôbec dôjsť. Cieľom tohto riešenia bolo overenie maximálnej hlukovej záťaže lokality a z nej plynúci prípadný návrh protihlukových opatrení. Z výsledkov vyplynulo, že vplyvom prevádzky dopravných zdrojov súvisiacou s prevádzkou navrhovanej činnosti (automobilovej a lodnej dopravy) nebude dochádzať k prekročovaniu prípustných hodnôt hlukového zaťaženia dotknutého vonkajšieho priestoru rekreačných území. Vplyvom prevádzky iných zdrojov (t.j. stacionárnych priemyselných zdrojov hluku) tiež nedôjde k prekročovaniu prípustných hodnôt hlukového zaťaženia dotknutého vonkajšieho priestoru rekreačných území. Výsledky uvádzajú, že počas prevádzky LNG terminálu nedôjde k prekročeniu prípustných hodnôt hlukového zaťaženia a teda tu nie sú predpokladané ani zásadné vplyvy na ľudské zdravie.

Výstavba a prevádzka navrhovanej činnosti nebude produkovať žiarenie, teplo a zápach, ktoré by významne negatívne ovplyvnili situáciu v dotknutom území. Realizáciu navrhovanej činnosti tiež nebudú ovplyvnené socioekonomické determinanty ľudského zdravia a dostupnosť lekárskej starostlivosti.

V súvislosti so znečistením horninového prostredia a podzemnej vody v území výstavby LNG terminálu bola z podkladov podrobného geologického prieskumu životného prostredia spracovaná riziková analýza zahŕňajúca aj výpočet zdravotných rizík v zmysle smernice Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo dňa 28. 01. 2015 č.1/2015-7 na vypracovanie analýzy rizika znečisteného územia. Na základe výpočtov pre hodnotenie zdravotných rizík vyplývajúcich z dermálneho kontaktu so znečistenou zeminou a podzemnou vodou v hodnotenom území, resp. v prislúchajúcom území sú v rizikovej analýze konštatované nasledovné skutočnosti:

- Dermálny kontakt so znečistenou zeminou - pre túto expozičnú cestu sa podľa výpočtov nepredpokladajú zdravotné riziká (ani karcinogénne, ani nekarcinogénne);
- Dermálny kontakt so znečistenou podzemnou vodou – výkopové, resp. sanačné práce – areál Prístavu úsek III. (oblasť Ryby) a areál Lodenice -pre túto expozičnú cestu sa podľa vykonaných výpočtov predpokladajú nekarcinogénne zdravotné riziká ($HQ > 1$);
- Dermálny kontakt so znečistenou podzemnou vodou – obyvatelia v záhradkárskej osade - pre túto expozičnú cestu sa zdravotné riziká pre jednotlivca nepredpokladajú (ani karcinogénne, ani nekarcinogénne);
- Ingescia znečisťujúcej látky zo zeminy - výkopové, stavebné práce – z nameranej koncentrácie kontaminujúcich látok v zeminách sa nepredpokladá nekarcinogénne ani

karcinogénne riziko následkom náhodnej ingescie zeminy pracovníkmi pri výkopových prácach (dospelý jedinec).

Pri akýchkoľvek výkopových, stavebných, či sanačných prácach realizovaných na kontaminovaných plochách je nutné dodržiavať správnu pracovnú disciplínu, t. j. používať potrebné osobné ochranné pracovné prostriedky a neprekračovať pracovný čas.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Navrhovaná činnosť nezasahuje do ložísk nerastných surovín a nezasahuje ani do chránených ložiskových území. V dotknutom území možno identifikovať z geodynamických javov predovšetkým seizmicitu územia. Z hľadiska seizmicity je hodnotené územie súčasťou seizmicky aktívneho západoslovenského bloku a leží v pásme so seizmickou intenzitou 6° MSK, v zdrojovej zóne s referenčným seizmickým zrýchlením $a_{gR} = 0,4 - 0,6 \text{ m/s}^2$.

Medzi priame vplyvy počas výstavby navrhovanej činnosti možno zaradiť ovplyvnenie horninového prostredia a reliéfu v miestach zakladania nových stavebných objektov, ako aj v súvislosti so sanáciou existujúcej environmentálnej záťaže EZ SK/EZ/B2/1904 Bratislava – Ružinov – Prístav, ktorej realizácia bude mať priamy pozitívny vplyv na horninové prostredie, pretože realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k zníženiu koncentrácií kontaminantov na úroveň vypočítanú v rizikovej analýze, ktorá zaručí ochranu zdravia človeka a životného prostredia.

Medzi nepriame vplyvy navrhovanej činnosti počas výstavby je možné zaradiť prípadné znečistenie horninového prostredia, napr. kontaminácia horninového prostredia v prípade havarijných stavov (dopravné nehody, zlý technický stav vozového parku a mechanizmov). Prípadný únik ropných látok, resp. iných znečisťujúcich látok pri výstavbe navrhovanej činnosti možno eliminovať použitím sorpčných prostriedkov, resp. ak pôjde o nezvratný stav sanáciou znečisteného územia.

Počas prevádzky navrhovanej činnosti sa okrem havarijných stavov vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery nepredpokladajú. Prijaté stavebné, konštrukčné a prevádzkové opatrenia budú minimalizovať možnosť kontaminácie horninového prostredia. Z hľadiska možnosti kontaminácie horninového podlažia znečisťujúcimi látkami počas prevádzky navrhovanej činnosti sa kontaminácia horninového prostredia bude potenciálne spájať len s prípadnými havarijnými stavmi, a to predovšetkým pri zlyhaní technických a technologických opatrení, napr. pri poruche technologických zariadení alebo dopravného prostriedku, pri zlyhaní ľudského faktora, napr. pri porušení pracovnej a technologickej disciplíny, alebo porušení bezpečnostných a prevádzkových predpisov alebo v prípade nepredvídateľných prírodných vplyvov, napr. prívalové dažde, úder blesku, nepriaznivé poveternostné a klimatické podmienky a pod. Pre bezpečnú a bezrizikóvu prevádzku bude potrebné dôsledné dodržiavanie platných technologických a bezpečnostných predpisov. Prípadný únik znečisťujúcich látok bude odstránený použitím sorpčných prostriedkov, resp. postupom uvedeným v Slovenskou inšpekciou životného prostredia schválenom havarijnom pláne.

Počas prevádzky navrhovanej činnosti sa okrem havarijných stavov vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery nepredpokladajú. Prijaté stavebné, konštrukčné a prevádzkové opatrenia minimalizujú možnosť kontaminácie horninového prostredia v etape výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti.

Vplyvy na klimatické pomery a zraniteľnosť navrhovanej činnosti voči zmene klímy

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti sa nepredpokladá žiadny vplyv na lokálne klimatické pomery. Význam navrhovanej činnosti z hľadiska klímy je daný možným

príspevkom ku globálnej klimatickej zmene v dôsledku s projektom spojených emisií skleníkových plynov.

Z výsledkov vykonanej analýzy vplyvu na emisie skleníkových plynov vyplýva úspora 3,76 % emisií v rámci riečnej dopravy pri realizácii navrhovanej činnosti oproti nulovému variantu (stav, kedy by sa navrhovaná činnosť nerealizovala) a 1,25 % úspora v rámci cestnej dopravy. Na úrovni tank-to-wheel (z prevádzky motorov) je teda, podľa údajov z vykonanej tzv. CBA analýzy, možno očakávať čistú negatívnu bilanciu, teda zníženie emisií skleníkových plynov v dôsledku realizácie navrhovanej činnosti a teda pozitívny vplyv z hľadiska ochrany klímy.

Pre navrhovanú činnosť vypočítaná emisná bilancia vykazuje úsporu 30 530,6 ton CO_{2ekv.}, teda v prípade realizácie projektu dôjde k nižšiemu objemu emisií skleníkových plynov v porovnaní s nulovým variantom.

Bez ohľadu na zvolený zdroj emisného faktora sú emisie zo spaľovania LNG nižšie oproti dieselu o 15 – 20 % na jednotku hmotnosti. Zároveň sú emisie z ostatných procesov spojených s využitím paliva (Well-to-tank, upstream, methane slip) pri LNG vyššie o 15 – 20 %. Emisný vplyv únikov metánu je významný najmä v krátkodobejšom scenári (20 rokov) a veľmi záleží na konštrukcii, ale predovšetkým na prevádzkových parametroch motorov. Zároveň tiež platí, že emisie takmer všetkých hlavných polutantov sú u LNG výrazne priaznivejšie, čo môže vyvažovať neistotu spojenú s pridruženými emisiami CO_{2ekv.}.

Aj pri zohľadnení vyššie uvedených neistôt, najmä emisií metánu v dôsledku nedokonalého spaľovania v starších typoch lodných motorov, je tak možné predpokladať, že náhrada dieselového paliva LNG pri časti dunajskej flotily a časti cestných ťahačov povedie k zníženiu emisií CO_{2ekv.} v porovnaní so scenárom zachovania naftových pohonov. Aj pri zohľadnení emisií spojených so získavaním a prepravou paliva (upstream emisie, well-to-tank) bude scenár vyššieho využívania LNG v porovnaní s nulovým variantom z hľadiska vplyvu na klímu tiež mierne lepší.

Riziko uzamknutia (lock-in) investícií do infraštruktúry, ktorej využívanie bude prekážkou pri prechode na technológie konzistentné s dosiahnutím stanovených klimatických cieľov, je u navrhovanej činnosti relatívne nízke vzhľadom na to, že:

- možno očakávať, že emisný faktor LNG bude s časom klesať v dôsledku zlepšovania technológie motorov (riečne lode s motormi minimalizujúcimi emisie metánu sú už v Európskej únii na trhu);
- infraštruktúra LNG bude môcť byť využitá pre BioLNG prípadne ďalšie ušľachtilé palivá, pri ktorých bude emisný faktor dramaticky nižší. Vývoj nízko-emisných či bez-emisných alternatív LNG (BioLNG) umožní naďalej znižovať negatívne vplyvy na klímu bez nutnosti nahradiť LNG infraštruktúru. To je významné najmä vzhľadom na to, že riečna doprava aj nákladná automobilová doprava na Slovensku patria k segmentom dopravy, kde nemožno očakávať v dohľadnej dobe prechod na iné nízko-emisné technológie (ako je v prípade pozitívneho energetického mixu elektromotor pri osobných automobiloch).

Aj pri zohľadnení vyššie spomínaných neistôt je možné očakávať s veľkou pravdepodobnosťou, že realizácia navrhovanej činnosti prinesie zníženie emisií skleníkových plynov, resp. bude mať celkovo mierne pozitívny vplyv z hľadiska ochrany klímy a zároveň nebude v rozpore s cieľmi ochrany klímy.

Z pohľadu dopadov klimatických zmien na navrhovanú činnosť bola zraniteľnosť navrhovanej činnosti identifikovaná na úrovni navrhovaných funkcií ktoré môžu byť vplyvom klimatických javov obmedzené. Ide o klimatické javy: silný vietor, silné dažde a búrkové javy, ďalej snehové javy, námrazy, hmly a vysoké teploty. Tieto riziká však nie sú závažného charakteru a nevyžadujú koncepčnú zmenu LNG terminálu. K minimalizácii klimatických rizík, respektíve zvýšeniu odolnosti navrhovanej činnosti voči klimatickému riziku je nutné

zaistiť čiastkové stavebno-technické, technologické, dopravno-organizačné, bezpečnostné a protipožiarne opatrenia a zároveň dodržiavať príslušné normy a platnú legislatívu.

Vplyvy na ovzdušie

Zdroje znečisťovania ovzdušia a vplyvy na ovzdušie boli podrobnejšie popísané v časti Vplyvy na obyvateľstvo a hodnotenie zdravotných rizík.

Z hľadiska znečisťovania ovzdušia samotnými stavebnými prácami a dopravou s ňou spojenou, bude dotknuté bezprostredné okolie stavby. Výstavba navrhovanej činnosti v navrhovanom variante bude prebiehať iba na pozemkoch navrhovanej činnosti, resp. podľa projektového riešenia, pričom stavebný dvor a vybavenie staveniska bude taktiež iba na parcelách situovania navrhovanej činnosti.

Výstavba navrhovanej činnosti bude mať za následok zníženie kvality ovzdušia v bezprostrednom okolí stavby v dôsledku zvýšenej prašnosti hlavne počas zemných prác a pri veternom a suchom počasí.

Vzhľadom na charakter a rozsah navrhovanej činnosti nebude v priebehu prevádzky prírastok emisií do vonkajšieho prostredia takého rozsahu, ktorý by spôsobil významné dlhodobé zhoršenie súčasnej kvality ovzdušia.

Vplyv navrhovanej činnosti na kvalitu ovzdušia v hodnotenej lokalite preto možno hodnotiť ako akceptovateľný, ktorý je možné eliminovať prijatím vhodných technických a organizačných opatrení.

Vplyvy na vodné pomery

Takmer celé územie súčasného prístavu Bratislava aj lokalita navrhovanej činnosti ležia vo vodnom útvare SK1000200P (spadá do čiastkového povodia Dunaja). Na západnom okraji sa územie súčasného prístavu Bratislava dotýka vodného útvaru SK1000300P (spadá do čiastkového povodia Váhu).

Zájmové územie leží v tesnej blízkosti CHVO Žitný ostrov, v blízkosti dominantného infiltračného územia CHVO Žitný ostrov.

Navrhovaná činnosť je umiestnená v území s registrovanou environmentálnou záťažou, v ktorom bolo potvrdené znečistenie horninového prostredia a tiež znečistenie podzemnej vody, presahujúce intervenčné kritériá smernice Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky z 28. januára 2015 č. 1/2015-7 najmä v ukazovateľoch znečistenia charakterizujúcich znečistenie ropnými látkami. Výstavba navrhovanej činnosti bude koordinovaná so sanáciou horninového prostredia a podzemnej vody, pričom vykonaním sanácie sa významne zlepší stav kvality podzemnej vody. Sanácia podzemnej vody sa bude vykonávať čerpaním a čistením, tzn. nepredpokladá sa čerpanie znečistenej vody z výkopov. Predpoklad šírenia znečistenia podzemnou vodou mimo polostrova, na ktorom je znečistenie situované sa nepredpokladá.

Riešené územie navrhovanej činnosti sa dotýka územia vodného útvaru povrchových vôd SKD0019 Dunaj, ktorý spadá do čiastkového povodia Dunaj. V bezprostrednej blízkosti navrhovanej činnosti je vymedzený tiež vodný útvar povrchových vôd SKW0001 Malý Dunaj, ktorý spadá do čiastkového povodia Váhu. Z hľadiska predpokladaných vplyvov vo vzťahu k požiadavkám smernice 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva je hodnotené riziko ovplyvnenia fyzikálnych charakteristík útvarov povrchových vôd hodnotené ako lokálne a nevýznamné. V toku Dunaja po ľavom brehu bude umiestnené zariadenie na prekládku LNG a bunkering lodí, ktoré bude riešené ako plávajúci pontón/prečerpávacie mólo. Na brehu Dunaja bude vybudované jedno nové lôžko pre prístupový mostík z brehu na mólo s železobetónovým základom (3,3 x 2,2 m), a to v mieste v súčasnosti upraveného brehu v priestore Prístavu Bratislava. Iné zásahy do koryta toku sa

nepredpokladajú. Pri realizácii prakticky nedôjde k zmene hydromorfologických charakteristík toku ani k súvisiacemu ovplyvneniu ďalších zložiek kvality a ukazovateľov pre hodnotenie ekologického potenciálu. Riziko zhoršenia ekologického stavu/potenciálu ani riziko nedosiahnutia dobrého ekologického stavu/potenciálu týchto vodných útvarov v dôsledku realizácie navrhovanej činnosti nie je identifikované. Ovplyvnenie hladiny podzemných vôd a kvantitatívneho stavu útvarov podzemných vôd sa nepredpokladá.

Predpokladaný vplyv na kvalitu vôd, resp. fyzikálno-chemické parametre ekologického stavu/potenciálu útvarov povrchových vôd a chemický stav útvarov povrchových a podzemných vôd v dotknutom území, je hodnotený ako pozitívny, najmä v súvislosti s plánovanou sanáciou environmentálnej záťaže.

Potencionálne riziko kontaminácie vôd v súvislosti s výstavbou navrhovanej činnosti je spojené predovšetkým s nevhodným technickým stavom stavebných zariadení a dopravných mechanizmov, resp. haváriou, ako aj s používaním rôznych znečisťujúcich látok pri výstavbe (napr. dolievanie pohonných hmôt na stavbe a iné), ktoré môžu byť potenciálnym zdrojom kontaminácie povrchových vrstiev horninového prostredia, a tým aj vôd. Stavba bude vykonávaná v záplavovej oblasti, preto bude potrebné minimalizovať riziko havarijného znečistenia. Zaistením dobrého technického stavu stavebných zariadení, strojov a mechanizmov bude riziko možnej kontaminácie vôd počas výstavby eliminované. Prípadný únik látok ropného charakteru, resp. iných znečisťujúcich látok pri výstavbe možno odstrániť v súlade so schváleným havarijným plánom. Tieto vplyvy, ktoré môžu ohroziť horninové prostredie a tým aj vody počas výstavby možno hodnotiť ako dočasné a nevýznamné.

Prevádzkovanie navrhovanej činnosti je spojené s produkciou splaškových vôd, zrážkových vôd a technologických odpadových vôd. Potenciálne riziko kontaminácie vôd v súvislosti s prevádzkou navrhovanej činnosti je spojené predovšetkým s havarijnými situáciami, napr. porucha technologického zariadenia, porušenie pracovnej a technologickej disciplíny, únik prevádzkových kvapalín z motorových vozidiel následkom nehôd, zlý technický stav vozidiel, pri nepredvídateľných prírodných vplyvoch a podobne. V štandardných prevádzkových podmienkach terminálu LNG, ktorý bude prevádzkovaný v súlade s platnou legislatívou, nebude dochádzať ku kontaminácii vôd. Samotný LNG je netoxický, pri náhodnom úniku sa rýchlo odparuje a nespôsobuje znečistenie pôdy a vody. Hustota LNG sa pohybuje medzi 430 kg/m³ až 470 kg/m³, čo je menej ako polovica hustoty vody, takže i v prípade úniku priamo do povrchových vôd LNG pláva na vode a veľmi rýchlo sa odparuje. Pri väčších únikoch LNG a ich únikoch z brehu alebo z poškodeného plniaceho ramena (hadice) do rieky bude vytváraná kaluž na vodnej hladine unášaná po prúde rieky. Reakcia skvapalneného LNG s vodou bude prebiehať intenzívne, horľavé plyny sa budú prudko uvoľňovať a vytvoria nad vodnou hladinou mračno, ktorého správanie je možné charakterizovať modelom pre neutrálnu disperziu (tzv. „Pasquill- Giffordov“ disperzný model). Takéto úniky môžu viesť aj k požiarom, ktoré sa vrátia k zdroju úniku, nepredpokladá sa však pri nich vznik výbuchov, pretože koncentrácia pár uvoľňovaného zemného plynu je na začiatku havarijného procesu vysoko nad jeho hornou medzou výbušnosti a potom dochádza k rýchlemu rozriedovaniu so vzduchom nad vodnou hladinou. Pri veľkých únikoch LNG a únikoch aj do vodného toku sa dá očakávať, že s veľkou pravdepodobnosťou by došlo k postupnému rozptylu, keďže metán je plyn ľahší ako vzduch a bude po ohriatí stúpať rýchlo nahor. To isté platí i o ďalších zložkách zemného plynu ako je etán, propán a bután, ktoré sa pri odkvape alebo vyliatí rýchlo odparujú a nespôsobujú znečistenie vody. Vzhľadom na vyššie uvedené je teda možné vylúčiť riziko znečistenia povrchových vôd hraničného toku Dunaja v súvislosti s výrobou, prekládkou a skladovaním LNG, a to aj v prípade neštandardných stavov (havárií).

Popri výrobe, prekládke a skladovaní LNG bude terminál slúžiť aj na prekládku a uskladnenie nafty a prevádzkových náplní do lodí, ktoré môžu pri chybnnej manipulácii a úniku spôsobiť znečistenie povrchových a podzemných vôd. Na minimalizáciu rizika sú ako súčasť

projektu navrhnuté niektoré opatrenia. Manipulácia s naftou bude vykonávaná na mieste určenom na stáčanie motorovej nafty z automobilových cisterien. Stáčanie motorovej nafty bude stáčacím ramenom, resp. pomocou stáčacej hadice. Ako rameno, resp. aj stáčacia hadica budú vybavené suchou spojkou zabraňujúcou odkvapom motorovej nafty. Stáčacie stanovište bude tvoriť betónová plocha napojená na havarijnú nádrž s objemom 10,0 m³. Havarijnou nádržou bude vybavené aj miesto na doplňovanie motorovej nafty do dieselagregátu z IBC kontajnerov.

Zariadenia na tankovanie LNG do riečnych lodí ako paliva, spolu s naftou a zariadenia na prekládku a uskladnenie prevádzkových náplní do lodí (tzv. bunkering) budú umiestnené na prečerpávacom pontóne tak, aby bola prekládka možná priamo na vodnom toku Dunaja. Za štandardných prevádzkových podmienok sa úniky znečistenia nepredpokladajú, pre minimalizáciu rizika havárie bude vhodné prečerpávací pontón zabezpečiť proti stretu s voľne plávajúcimi plavebnými objektmi na voľnom toku (napr. ďalšími pontónmi umiestnenými na susedných polohách, podobne ako je v súčasnosti zabezpečená poloha HTD 53 - manipulačná poloha, kde je možné tankovanie plavidiel, odber drenážnych, splaškových vôd a komunálneho odpadu).

Z pohľadu povodňových rizík a možných vplyvov hydrodynamických účinkov vôd je podstatné, že navrhovaná činnosť bude realizovaná na násype nad úrovňou hladiny tisícročnej vody (konečná výšková kóta bude 138,20 m n.m), čo bude eliminovať riziko zaplavenia, tzn. riziko poškodenia LNG terminálu je teda možné vylúčiť. Ochrana prečerpávacieho móla bude zabezpečená dostatočným vyviazaním k brehovému telesu.

Možné vplyvy zemného telesa (násypu) na priechod povodní a odtokové pomery v širšom okolí navrhovanej činnosti možno považovať za zanedbateľné vzhľadom k jeho obmedzenému rozsahu a súčasnému charakteru dotknutého územia. Kóta hladiny Dunaja pri storočnej vode vo vymedzenom území činí 136,33 m n.m. Kóta povrchu súčasného terénu v mieste LNG terminálu sa pohybuje cca okolo výšky 135,50 m n.m., čo je cca 0,8 m pod úrovňou hladiny Q₁₀₀. Brehová čiara na ľavom brehu je viditeľná a zrejماً ako ukončenie opevnenia brehu a je na úrovni kóty 135,50 m n.m. Toto územie teda býva zaplavované len pri väčších povodniach.

Ovplyvnenie výšky hladiny v toku pri povodniach je možné vylúčiť. Po vybudovaní zemného valu dôjde len k zanedbateľnej strate priestoru, ktorý je za súčasného stavu k dispozícii na rozliv vody pri povodni. Objem násypu zemného telesa od jeho päty na kóte 135,0 - 135,2 m n.m. po kóte 137,7 m n.m., ktorá približne zodpovedá úrovni hladiny tisícročnej povodne, činí 15 505,4 m³. Navyše nie celý tento priestor je za súčasného stavu k dispozícii pre zaliatie vodou, lebo nie je úplne prázdny. Súčasný terén je na kóte cca 135,5 m n.m a nachádzajú sa tu zemné valy, hrádze a betónová stena s protipovodňovou funkciou, ďalšie existujúce nevyužívané objekty a náletové dreviny, ktoré budú odstránené pri príprave územia pre stavbu.

Prietokové pomery územia sa zmenia len veľmi málo. V priečnom profile LNG terminálu (rkm 1866,00) na pravom brehu sa nachádza za brehovou čiarou, ktorá je cca na rovnakej výškovej úrovni ako na ľavom brehu, široká inundácia ukončená pravostrannou ochrannou hrádzou Dunaja. Šírka inundácie je cca 600-700 m. Navrhované zemné teleso v priečnom reze má na úrovni hladiny Q₁₀₀₀ dĺžku 31,1 m. Výška nad súčasným terénom je 2,3 m čo predstavuje neprietochnú plochu 71,5 m². Vzhľadom na širokú inundáciu v rkm 1866,00, neprietochná plocha 71,5 m² vytvorená násypom zemného telesa LNG terminálu tvorí zanedbateľnú prekážku pri odtokových pomeroch inundácie na ľavom brehu.

Výška hladiny a prietokové pomery v tomto úseku Dunaja počas povodňových stavov sú regulované manipuláciou na vodnej stavbe Čunovo. S ohľadom na vyššie uvedené možno vylúčiť ich ovplyvnenie navrhovanou činnosťou a zároveň je možné vylúčiť ovplyvnenie odtokových pomerov v blízkosti nátokového objektu Malého Dunaja. Hydrologické pomery Malého Dunaja nebudú nijako dotknuté, Malý Dunaj sa od hlavného toku Dunaja oddeľuje za

stavidlami pri Slovnafte a jeho prietok a vodný stav je určovaný manipuláciou na tomto vodnom diele.

Po vybudovaní zemného valu môže dochádzať iba k lokálnym zmenám prúdenia vody, ktorá bude obtekať teleso násypu. Tieto zmeny môžu ovplyvňovať najbližšie okolie LNG terminálu, kde sú navrhnuté príjazdové komunikácie, ale aj niektoré ďalšie súčasti projektu, ktoré bude nutné zabezpečiť proti prípadnému poškodeniu prúdiacou vodou pri povodňových stavoch, pretože ide o miesta, kde sa bude manipulovať s ropnými látkami (miesto na stáčanie motorovej nafty z automobilových cisterien a miesto na doplňovanie motorovej nafty do diesel agregátu z IBC kontajnerov) a pri ich zaplavení by mohlo dôjsť k úniku znečisťujúcich látok do povrchových vôd. Obe miesta budú vybavené záchytnými a havarijnými nádržami pre záchyt prípadného úniku nafty. Spôsob zabezpečenia bude podrobne riešený v ďalšom stupni povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

V území, na ktorom je situovaná navrhovaná činnosť sa nenachádzajú žiadne zdroje vody využívané pre hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou, resp. ich ochranné pásma. Riešené územie navrhovanej činnosti sa zároveň neprekrýva so žiadnym ochranným pásmom prírodného liečivého zdroja podzemných minerálnych alebo stolových vôd ani s pásmom hygienickej ochrany povrchových vôd. V hodnotenom území ani v jeho blízkom okolí sa nenachádzajú žiadne pramene ani pramenné oblasti.

Vplyvy na pôdu

Navrhovaná činnosť si nevyžiada záber pôdy spadajúcej pod ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu ani lesných pozemkov spadajúcich pod ochranu lesného pôdneho fondu, pretože je situovaná na parcelách evidovaných v katastri nehnuteľností ako „zastavaná plocha a nádvorie“, resp. ako „ostatná plocha“. Vplyvy na pôdy neboli identifikované.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Realizácia navrhovanej činnosti bude mať vplyv na vegetáciu a živočíšstvo v dôsledku výrubu náletových drevín na pozemkoch v priamom zábere stavby. Výstavba LNG terminálu si vyžiada výrub 91 ks stromov a 2 skupín krovín (podľa záverov dendrologického prieskumu, watching sk, s.r.o., 1/2022). Súčasťou realizácie je aj návrh náhradnej výsadby v maximálnej možnej miere využívajúcu plochy v areáli navrhovanej činnosti.

Výrub drevín v území výstavby LNG terminálu, ktoré je výrazne antropogénne ovplyvnené, bude predstavovať málo významnú stratu biotopov antropogénne prispôbených druhov rastlín a živočíchov, negatívne ovplyvnenie hniezdnych biotopov niekoľkých druhov avifauny na ploche v zábere stavby (mimo chránených území), lokálne vyrušovanie živočíchov z dôvodu zvýšeného pohybu stavebných mechanizmov a pracovníkov stavby počas realizácie výstavby a procesu odstraňovania environmentálnej záťaže, mierne zmeny resp. ovplyvnenie vegetácie a živočíchov v bezprostrednom okolí projektu.

Medzi pozitívne vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy možno v dlhodobom horizonte zaradiť zníženie imisií z lodnej dopravy, zvýšenie bezpečnosti a prevencie havárií vo vodnej doprave a s tým súvisiace znižovanie rizika negatívneho ovplyvňovania biotopov z dôvodu úniku znečisťujúcich látok do vôd, ovzdušia alebo pôdy. Modernizácia technológií vodnej dopravy zníži environmentálne zaťaženie územia verejného prístavu, čo môže mať v konečnom dôsledku dlhodobý pozitívny vplyv na stav biotopov, fauny a flóry v príslušnom území. Zároveň v priestore navrhovanej činnosti dôjde k odstráneniu environmentálnej záťaže, k zlepšeniu kvality pôdy, vôd v okolí, čo bude mať tiež pozitívny dlhodobý vplyv na faunu, flóru, biotopy a na ich biodiverzitu.

Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma

Výstavba LNG terminálu vo verejnom prístave Bratislava priamo nezasiahne do území národnej sústavy chránených území. Tri maloplošné chránené územia sú lokalizované v kontakte s územným obvodom verejného prístavu, ide o chránený areál Soví les (západne cca 270 m vzdušnou čiarou), chránený areál Hrabiny (juhozápadne cca 1 km vzdušnou čiarou) a prírodná rezervácia Starý háj (juhozápadne cca 1,6 km vzdušnou čiarou), nižšie južne vo vzdialenosti > ako 3 km v smere toku Dunaja sa nachádzajú prírodná pamiatka Panský diel, prírodná rezervácia Kopáčsky ostrov, prírodná rezervácia Gajc, prírodná rezervácia Dunajské ostrovy a chránený areál Chorvátske rameno. Z veľkoplošných chránených území sa najbližšie k navrhovanej činnosti nachádza Chránená krajinná oblasť Dunajské luhy, južne cca 3 km vzdušnou čiarou. Predpokladané negatívne vplyvy na tieto chránené územia môžu súvisieť s prípadným havarijným únikom LPG, nafty, s ktorými sa bude v navrhovanom termináli zaobchádzať. Znečistené vody Dunaja by mohli ohroziť vodné a na vodu viazané biotopy, faunu a flóru dotknutých chránených území. Napriek tomu, že pravdepodobnosť havárie je malá, nie je možné ju vylúčiť a prostredníctvom prečerpávacieho plavidla LNG sa môže havária vyskytnúť aj v blízkosti chránených území. Rozsah a dosah havárie bude závisieť od jej závažnosti. Vzhľadom na charakter a správanie sa LNG pri jeho úniku do pôdy a vody, jeho zmenu na plynnú fázu a vyprchanie do ovzdušia, sú tieto vplyvy málo pravdepodobné. Zariadenia na stáčanie, skladovanie, výdaj nafty budú navrhnuté tak, aby spĺňali požiadavky platnej legislatívy týkajúcej sa stavieb a zariadení, v ktorých sa zaobchádza so znečisťujúcimi látkami aj vo vzťahu k inundačnému územiu.

Riešené územie navrhovanej činnosti nezasahuje do územia zaradeného do zoznamu Ramsarského dohovoru o mokradiach. Najbližšie sa nachádza Ramsarská lokalita Dunajské luhy, cca 950 m na juh vzdušnou čiarou smerom od posudzovaného zámeru a cca 1,6 km po toku Dunaja. Vplyv na túto ramsarskú lokalitu je obdobný ako v prípade vplyvu navrhovanej činnosti na územia národnej sústavy chránených území.

Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz a krajinnú scenériu

Pri realizácii navrhovanej činnosti nastanú zmeny v území, ktoré budú mať vplyv na existujúcu konfiguráciu terénu (výkopy, násypy, prerušenie ochrannej hrádze rieky Dunaj a hydromelioračných kanálov) a súčasne aj na existujúcu krajinnú štruktúru územia (nové dopravné napojenie na cestnú a železničnú sieť). Tieto vplyvy slabo zasiahnu do harmonických vzťahov, ktoré sú aktuálne už narušené charakterom zástavby. Navrhovaná činnosť nepredstavuje významný zásah do prírodnej charakteristiky danej lokality. Na lokalite určenej na realizáciu projektu sa nenachádzajú žiadne prírodné prvky (rastlinné spoločenstvá, jedinci, živočíšne druhy a krajinné prvky) s významnou prírodnou hodnotou.

Umiestnením LNG terminálu mimo miesta krajinného rázu s vysokou prírodnou hodnotou, ktorý tvorí celá dohľadová časť pravého brehu Dunaja, nebude mať navrhovaná činnosť priamy negatívny vplyv na väčšinu prírodných hodnôt tohto územia. Možno iba predpokladať nepriame slabé až stredne silné ovplyvnenie.

K slabému až stredne silnému ovplyvneniu dôjde aj v miestnej časti Petržalka-Východ. Nenachádza sa tu žiadna zástavba a súčasťou lokality sú Ovsíštské lúky a rozsiahlejšia dunajská štrkovo-piesková pláž Ovsíštská riviéra.

Realizácia navrhovanej činnosti si vyžiada odstránenie náletových krovín a stromov, ktoré sa nachádzajú na celej ploche vymedzeného územia. Tieto súčasné drevinové prvky sú pod vplyvom priameho i nepriameho pôsobenia človeka a z hľadiska biodiverzity sa ich konzervatívna ochrana javí ako málo významná. Avšak z hľadiska ekologicko-stabilizačných funkcií, ktoré tieto existujúce dreviny v území plnia, by mala byť ich ochrana vo všeobecnej rovine zaistená a možno predpokladať priame stredne silné ovplyvnenie.

Estetické hodnoty krajinného rázu uvažovaného územia sú v súčasnosti silne narušené a nepredpokladá sa výstavba nových vysokých objektov s potenciálom ovplyvnenia krajinného rázu (nové objekty budú výškovo obmedzené, zmena prístavnej hrany sa vizuálne prejaví iba na hranici areálu prístavu).

Navrhovaná činnosť svojou architektonickou formou (pôdorysná a hmotová skladba stavby alebo súboru stavieb) a výrazom (pôdorysné, hmotové riešenie, riešenie detailov, materiálov, farebnosti a výtvarných prvkov) nie je v rozpore (nemá negatívny vplyv) s charakterom okolitej zástavby. Pohľadovo bude pôsobiť neutrálnym dojmom.

Lokalita určená na realizáciu navrhovanej činnosti je umiestnená v údolí rieky Dunaj, je tvorená plochým územím (rovina), ktoré má iba minimálne členitý reliéf. Stavba nezasahuje do žiadneho pohľadového horizontu. Aj napriek svojmu umiestneniu a parametrom bude navrhovaná činnosť viditeľná najmä z blízkeho okolia a z priľahlých najvyšších poschodí výškových budov, a to iba vtedy pokiaľ nebude v optickom tieni vyrastenej zelene brehových porastov Dunaja. So vzrastajúcou vzdialenosťou budú ale prejavy významne slabnúť, stanú sa pohľadovo nevýznamnou súčasťou krajinnej scény, často zreteľnou iba za vhodných klimatických podmienok z pomerne malého množstva miest.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Navrhovaná činnosť je situovaná v blízkosti hydrického biokoridoru PBk XIII. Provinciálny biokoridor Dunaj (ďalej len "biokoridor"), ktorý je tvorený vodným tokom Dunaj a priľahlými brehovými porastmi. Slúži pre migráciu vodných a na vodné prostredie viazaných druhov fauny. Bariérové prvky predstavujú jednotlivé premostenia vodného toku na území mesta Bratislava. Os biokoridoru sa nachádza cca 300 m od hodnoteného územia smerom na západ. Zariadenia na stáčanie, skladovanie, výdaj nafty budú navrhnuté tak, aby spĺňali požiadavky platnej legislatívy týkajúcej sa stavieb a zariadení, v ktorých sa zaobchádza so znečisťujúcimi látkami aj vo vzťahu k inundačnému územiu.

Na druhej strane odstránenie environmentálnej záťaže, zníženie imisí z lodnej dopravy, zvýšenie bezpečnosti a prevencie havárií vo vodnej doprave zníži riziko negatívneho ovplyvňovania biotopov, ktoré sú súčasťou biokoridoru z dôvodu úniku znečisťujúcich látok do vôd, ovzdušia alebo pôdy čo bude mať dlhodobý pozitívny efekt na biodiverzitu.

Navrhovaná činnosť síce nepriamo môže ovplyvniť biokoridor, avšak vplyvom jej realizácie nebude ovplyvnená jeho funkčnosť a jeho ekostabilizačné funkcie.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Navrhovaná činnosť bude napojená na cestnú dopravu prostredníctvom existujúcich prvkov dopravnej infraštruktúry v predmetnej lokalite, a to konkrétne cez vnútro-areálové komunikácie prístavu s vyústením na Prístavnú ul. s nadväznosťou na trasu diaľnice D1 a D4/R7. Vybudovanie LNG terminálu bude využívať predovšetkým lodná doprava, tzn. tuzemské a zahraničné lodné spoločnosti využívajúce lodnú prepravu po Dunaji. Vplyvy na využívanie existujúcich prvkov dopravnej infraštruktúry počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti budú dlhodobé, pričom celkovo sa dá hodnotiť vplyv navrhovanej činnosti na infraštruktúru tak, že dôjde k rozvoju infraštruktúry v dotknutom území. Navrhovaná činnosť nebude mať významný vplyv na peších a cyklistov.

Realizácia navrhovanej činnosti významne neovplyvní štruktúru sídla a ani súčasný spôsob využívania urbánneho komplexu v okolí Verejného prístavu Bratislava.

Navrhovanou činnosťou nebudú priamo dotknuté priemyselné prevádzky. Počas realizácie navrhovanej činnosti sa zvýši stavebná činnosť, čo však nemá podstatný vplyv na priemyselnú výrobu. Navrhovaná činnosť nebude brániť rozšíreniu podnikateľských aktivít v širšom okolí.

Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na obhospodarovanie okolitých poľnohospodárskych pozemkov.

Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na existujúcu funkčnú rastlinnú a živočíšnu výrobu v záujmovom území. Vplyvom realizácie navrhovanej činnosti nedôjde k vplyvom na lesné hospodárstvo (v predmetnom území sa nenachádza les, tzn. že vplyvom realizácie navrhovanej činnosti nedôjde k dočasnému a ani trvalému záberu lesných pozemkov a ani k obmedzeniu hospodárenia na lesných pozemkoch, resp. nedôjde k vplyvom na činnosti vykonávané v ochrannom pásme lesa, kde nezasahuje). Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na rybné hospodárstvo a poľovníctvo.

Vplyvy na služby, rekreáciu a cestovný ruch

Vo vlastnom riešenom území sa nenachádzajú žiadne plochy služieb, rekreácie a záujmové objekty a priestory cestovného a turistického ruchu. Negatívne vplyvy neboli identifikované.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Na parc. č. 9193/525, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, na ktorej je naplánované vybudovanie bitvy a mostíka produktovodu, sa nachádza národná nehnuteľná kultúrna pamiatka. Podmienky návrhu a realizácie stavebných prác budú v súlade príslušnými ustanoveniami zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a budú prejednané s Pamiatkovým úradom Slovenskej republiky.

V susedstve riešeného územia v územnom obvode verejného prístavu sa nachádza niekoľko národných kultúrnych pamiatok (napríklad: Dom lodníkov, prečerpávacía stanica, remorkér Šturec a lodná dielňa s lodným výťahom sa ešte nachádza známy Sklad č. 7, ktorý slúžil tiež pre potreby lodnej prepravy). Samotná realizácia navrhovanej činnosti nebude mať na tieto pamiatkovo cenné objekty vplyv.

Vplyvy na archeologické náleziská

V hodnotenom území neboli zistené žiadne archeologické náleziská. Vplyv navrhovanej činnosti na archeologické náleziská sa nepredpokladá. Ak počas realizácie zemných prác dôjde k výskytu archeologického náleziská, bude sa postupovať podľa § 40 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Na území realizovanej navrhovanej činnosti sa nenachádzajú paleontologické náleziská a významné geologické lokality. V prípade náleziská skamenelín pri prácach je potrebné postupovať podľa príslušných ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Vplyvy navrhovanej činnosti na paleontologické náleziská a významné geologické lokality sa nepredpokladajú.

Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy (napr. miestne tradície)

Z pohľadu kultúrnej hodnoty nehmotnej povahy nemá predmetné územie v širších vzťahoch v rámci regiónu významné postavenie. Na území navrhovanej činnosti sa nenachádzajú hodnoty, ktoré by boli cieľom záujmu obyvateľov širšieho okolia alebo návštevníkov regiónu.

Synergické a kumulatívne vplyvy

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti a jej bilančné parametre, riešenie dopravy a výsledky hodnotenia jednotlivých vplyvov na životné prostredie vyhodnotených kumulatívne

s existujúcim zaťažením prostredia pri realizácii príslušných opatrení za účelom dodržania platných hygienických limitov, sa nepredpokladá taký nárast kumulatívnych a synergických vplyvov, ktorý by generoval vznik preťažených lokalít v hodnotenom území navrhovanej činnosti s následkom významného zhoršenia zdravia obyvateľstva, resp. stavu životného prostredia. Výsledné komplexné pôsobenie navrhovanej činnosti je dané zaťažením prostredia antropogénneho charakteru a pozitívnym dopadom na klímu (zníženie emisií skleníkových plynov) a záujmy ochrany podzemných a povrchových vôd a horninového prostredia (sanácia environmentálnej záťaže spojená so znížením koncentrácií kontaminantov na úroveň, vypočítanú v rizikovej analýze, ktorá zaručí ochranu zdravia človeka a životného prostredia).

Vplyvy presahujúce štátne hranice

Počas výstavby navrhovanej činnosti možné identifikované vplyvy vzhľadom na vzdialenosť (vzdušnú aj po toku) nebudú mať cezhraničný vplyv na hraničných úsekoch Dunaja.

Počas prevádzky sa takisto prenos vplyvov cez hranice nepredpokladá ani v prípade havarijných stavov a možného úniku LNG do vôd sa vplyv úniku prejaví len lokálne, pričom na základe fyzikálnych a chemických vlastností LNG sa jeho zložky rýchlo odparia z hladiny vody, prípadne degradujú a k znečisteniu vôd nedôjde.

Z hľadiska charakteru a rozsahu navrhovanej činnosti je možné konštatovať, že sa jedná o činnosť lokálneho charakteru, kde sa predpokladá, že navrhovaná činnosť nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

Pre potreby navrhovanej činnosti bolo vypracované Primerané hodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti na územia sústavy Natura 2000 (Mgr. Rastislav Rybanič PhD., Zuzana Lackovičová, Integra Consulting s.r.o., 01/2022), ktoré bolo súčasťou prílohovej časti správy o hodnotení (ďalej len „primerané hodnotenie“).

Primerané hodnotenie identifikovalo ako dotknuté územia Natura 2000 Chránené vtáčie územie SKCHVU007 Dunajské luhy (ďalej len „CHVÚ Dunajské luhy“) a Územie európskeho významu SKUEV0064 Bratislavské luhy (ďalej len „ÚEV Bratislavské luhy“) a vyhodnotilo vplyvy navrhovanej činnosti na jednotlivé predmety ochrany dotknutých území Natura 2000. Mierne negatívne vplyvy (-1) sú očakávané na 2 druhy v CHVÚ Dunajské luhy: chochlačka vrkočatá (*Aythya fuligula*) a chochlačka sivá (*Aythya ferina*) najmä v súvislosti s havarijným stavom na LNG termináli. Mierne negatívne vplyvy (-1) boli identifikované aj na sedem predmetov ochrany ÚEV Bratislavské luhy. Ide o nasledujúce druhy rýb: hlaváč bielooplutvý (*Cottus gobio*), hrebenačka vysoká (*Gymnocephalus baloni*), hrúz Kesslerov (*Romanogobio / Gobio kessleri*), hrúz Vladykov (*Romanogobio / Gobio vladykovi / albipinnatus*), kolok vretenovitý (*Zingel streber*), pĺž zlatistý (*Sabanejewia balcanaica / aurata*), lopatka dúhová (*Rhodeus (sericeus) amarus*).

Počas hodnotenia boli analyzované vplyvy na ciele ochrany stanovené na úrovni jednotlivých lokalít Natura 2000 (ciele nie sú stanovené a boli iba odvodené) a boli vyhodnotené aj možné kumulatívne vplyvy iných projektov. Zistené riziká predstavujú mierne negatívne vplyvy, ktoré sa dajú v dotknutých územiach Natura 2000 zmierniť. Navrhnuté zmierňujúce opatrenia sa týkajú spracovania environmentálneho plánu výstavby pre etapu výstavby, havarijného plánu v zmysle vodného zákona a vykonávacej vyhlášky pre etapu výstavby a počas prevádzky. Vodohospodárske úpravy a brehu Dunaja (stavebné objekty SO

03 – Demolácie existujúcich nevyžívaných objektov, SO 20 – Vyvážovacie prvky pre prečerpávacie mólo) je potrebné vykonať mimo času neresenia a liahnutia rýb (teda mimo obdobia 1.marca – 31. júla) a výstavba týchto stavebných objektov musí byť vykonaná striktnie podľa projektu a nesmie sa odchyliť v použitých materiáloch alebo pri postupe výstavby.

Z uvedeného primeraného hodnotenia vyplýva, že navrhovaná činnosť nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu území sústavy Natura 2000, nakoľko nebol v rámci primeraného posúdenia vplyvov navrhovanej činnosti identifikovaný významný negatívny vplyv na žiaden z predmetov ochrany dotknutých území sústavy Natura 2000.

VI. ROZHODNUTIE VO VECI

1. Záverečné stanovisko

Na základe výsledku vo veci posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vykonaného podľa zákona, pri ktorom sa zväžil stav využitia územia, charakter navrhovanej činnosti a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva (uvedené na stranách 12 až 18 tohto záverečného stanoviska), z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania navrhovanej činnosti, miesta vykonávania navrhovanej činnosti, úroveň spracovania správy o hodnotení, stanoviská orgánov štátnej správy a samosprávy a verejnosti a ich vyhodnotenie, výsledok verejného prerokovania, výsledok odborného posudku a za súčasného stavu poznania, MŽP SR

s ú h l a s í

s realizáciou navrhovanej činnosti **„Vybudovanie terminálu LNG vo verejnom prístave Bratislava“** za predpokladu dodržania všetkých platných právnych predpisov a splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole VI. 3 tohto záverečného stanoviska.

Platnosť záverečného stanoviska je v zmysle § 37 ods. 8 zákona **sedem rokov** odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti. Záverečné stanovisko nestráca platnosť, ak sa počas jeho platnosti začne konanie o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

2. Odsúhlasený variant

Na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti podľa zákona príslušný orgán **súhlasí s realizáciou navrhovanej činnosti podľa variantu** popísaného v bode II. 6 tohto záverečného stanoviska.

Na realizáciu sa odporúča variant, ktorý predstavuje LNG terminál pozostávajúci zo zariadení na výrobu LNG, na skladovanie LNG, na prekládku LNG a bunkering lodí.

3. Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, ak je spojená s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciu vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny

Na základe celkových výsledkov vo veci posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, charakteru navrhovanej činnosti, na základe odborného posudku, na základe verejného prerokovania a správy o hodnotení s prihliadnutím na stanoviská zainteresovaných subjektov na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, ktoré vyplynuli z posudzovacieho procesu pre etapu prípravy, výstavby, prevádzky sa určujú nasledovné opatrenia a podmienky:

- 3.1 Pre jednoznačné a korektné posúdenie v ďalšom povoľovaní navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov predložiť mestu Bratislava komplexnú dokumentáciu obsahujúcu všetky údaje potrebné pre posúdenie navrhovanej činnosti vo vzťahu k ÚPN;
- 3.2 Vykonať doplnkový prieskum a aktualizáciu analýzy rizika súčasne s inžinierskogeologickým prieskumom lokality. Cieľom prieskumu bude doplniť informácie o priestorovom rozložení znečistenia a tým doplniť podklady pre spracovanie projektu sanácie. Súčasťou záverečnej správy z doplnkového prieskumu znečistenia bude aj aktualizácia analýzy rizika;
- 3.3 Spracovať projekt sanácie príslušnej časti environmentálnej záťaže;
- 3.4 Vykonať sanáciu znečistenia po dosiahnutie stanovených cieľov sanácie, spracovať záverečnú správu zo sanácie a predložiť ju na schválenie Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky. Sanáciu horninového prostredia a podzemnej vody vykonať do úrovne zníženia koncentrácií znečisťujúcich látok na ich sanačné limity vypočítané v aktualizovanej analýze rizika. V prípade vypúšťania prečistených vôd do povrchových vôd musia byť splnené požiadavky nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd;
- 3.5 Realizovať posanačné monitorovanie v zmysle rozhodnutia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky o schválení záverečnej správy zo sanácie environmentálnej záťaže;
- 3.6 Schválenú záverečnú správu predložiť na MŽP SR ako súčasť podkladovej dokumentácie pre vydanie záväzného stanoviska k povoleniu navrhovanej činnosti podľa osobitného predpisu;
- 3.7 Sanáciu environmentálnej záťaže na základe schváleného plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže zrealizovať v dostatočnom predstihu, pred povolením navrhovanej činnosti podľa osobitného predpisu;
- 3.8 Pred spracovaním dokumentácie pre povolenie navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov zistiť skutkový stav prvkov technickej infraštruktúry a ich trasovanie a preveriť ich kapacitné možnosti a technickú spôsobilosť vo vzťahu k potrebám navrhovanej činnosti;
- 3.9 V projektovej dokumentácii pre povolenie navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov upresniť najmä:
 - umiestnenie a riešenie jednotlivých stavebných objektov (SO) a prevádzkových súborov (PS);
 - umiestnenie a spôsob odizolovania miest, kde sa bude manipulovať so znečisťujúcimi látkami;
 - spôsob zachytávania a odvádzania dažďových vôd;
 - umiestnenie a napojenie odlučovačov ropných látok a spôsob odvádzania prečistených vôd;
 - nakladanie s dusíkom;
 - druh, spotrebu (denná, ročná) a spôsob získavania vstupných surovín počas výstavby, ako aj počas prevádzky navrhovanej činnosti;
 - predpokladané druhy odpadov vzniknutých počas výstavby, sanácie environmentálnej záťaže a prevádzky, ich predpokladané množstvá a navrhovaný spôsob nakladania s predpokladanými druhmi vzniknutých odpadov podľa prílohy č. 1 a 2 k zákonu č. 79/2015 Z. z. o odpadoch tak, aby bol v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva;
 - výpočet energetickej efektivity stavieb;
- 3.10 Predložiť projektovú dokumentáciu pre povolenie navrhovanej činnosti na posúdenie podľa §16a vodného zákona Okresnému úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddeleniu štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja;

3.11 V procese spracovania dokumentácie pre povolenie navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov:

- v časti popisujúcej opatrenia pre zamedzenie/elimináciu negatívnych vplyvov na podzemnú a povrchovú vodu a pre predchádzanie vzniku havarijných situácií a dokumentácie protipovodňovej ochrany klásť dôraz na spracovanie takých postupov a opatrení, ktoré budú pre dané územie realizovateľné, a ktoré zabezpečia dostatočnú ochranu povrchových a podzemných vôd, bioty toku, jeho pobrežných pozemkov a chránených oblastí a území priľahlých k vodnému toku v zmysle prislúchajúcich všeobecne záväzných právnych predpisov;
- zabezpečiť účinnú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd, ochranu podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie a obnovy zásob povrchových vôd a podzemných vôd v zmysle § 3 zákona č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- navrhnúť všetky miesta, na ktorých sa budú skladovať znečisťujúce látky a na ktorých sa bude zaobchádzať so znečisťujúcimi látkami takým spôsobom, aby spĺňali požiadavky § 39 vodného zákona a vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti a zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd;
- vypracovať odborný posudok, v ktorom sa vyhodnotí vplyv navrhovanej činnosti na stav útvarov povrchovej a podzemnej vody, vplyv na vodné ekosystémy v dotknutej oblasti, podrobne zhodnotí hydrogeologické, hydrogeochemické pomery dotknutého územia vrátane vplyvu na ramennú sústavu Malého Dunaja a riziká infiltrácie toku Malého Dunaja v prípade vzniku mimoriadnej udalosti;
- vykonať hydrogeologické posúdenie za účelom odvádzania vôd do vsaku, resp. navrhnúť vhodné vodozádržné opatrenia v súlade so strategickým dokumentom „Stratégia adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy v mestskej časti Bratislava-Ružinov“ a zabezpečiť maximálnu ochranu brehových porastov a ochranu všetkých chránených území nachádzajúcich sa v okolí navrhnutého terminálu LNG;
- vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti, jej polohu v inundačnom území vodného toku Dunaj, v blízkosti chránených vodohospodárskych oblastí a dostupnú infraštruktúru v širšom dotknutom území vo vyšších stupňoch povolovania vyhodnotiť možnosť odvádzania splaškových odpadových vôd do verejnej kanalizácie;
- navrhnúť vhodnú ochranu prístavného a prečerpávacieho pontónu proti stretu s voľne plávajúcimi plavebnými objektami na voľnom toku Dunaja;
- zohľadniť vyššiu intenzitu vetra a búrkových javov s prihliadnutím na jej životnosť (zvyčajne do 50 rokov);
- aplikovať opatrenia pre minimalizáciu šírenia hluku do vonkajšieho prostredia s cieľom dosiahnuť podlimitné hodnoty vo vzťahu k požiadavkám príslušnej legislatívy v oblasti ochrany zdravia;
- overiť výpočet potrebného počtu parkovacích miest v súlade s aktuálnym znením príslušnej normy STN 73 6110;
- zabezpečiť vo vnútorných priestoroch okrem iného dostatočnú a vyhovujúcu výmenu vzduchu, vrátane zohľadnenia a zabezpečenia vyhovujúcich mikroklimatických podmienok a ďalších podmienok vyplývajúcich z platnej legislatívy na úseku ochrany verejného zdravia a verejného zdravotníctva;
- vyriešiť jednotlivé priestory navrhovanej prevádzky tak, aby expozícia pracovníkov faktorom práce a pracovného prostredia bola na najnižšej možnej miere, minimálne na úrovni legislatívne stanovených limitov;

- v náhradných výsadbách nahradiť druh *Acer platanoides* L. druhmi *Acer campestre* L., *Acer pseudopatanus* L., keďže predstavujú potencionálnu prirodzenú vegetáciu v danej lokalite; zvážiť použitie druhu *Populus nigra* L. varieta 'Italica' a namiesto neho zvoliť topole čierne bez kultivaru. Opatrenie konzultovať s územne príslušným pracoviskom Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky;
- 3.12 V ďalšom stupni povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov doložiť:
- pre potenciálne zdroje znečisťovania ovzdušia (výrobu a skladovanie LNG, tankovanie cestných cisterien, bunkering lodí) odborný posudok v oblasti ochrany ovzdušia v odbore emisno-technologické posudzovanie, ktorý bude vyhotovený oprávneným posudzovateľom v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov;
 - odborný posudok v oblasti ochrany ovzdušia v odbore imisno-prenosové posudzovanie vyhotovený oprávneným posudzovateľom v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z., v ktorom sa vykoná emisná charakteristika všetkých zdrojov znečisťovania ovzdušia v navrhovanom termináli a namodeluje sa imisná situácia v dotknutom území;
 - aktualizovaný výpočet emisií skleníkových plynov (GHG);
 - prehodnotenie rizika uzamknutia (lock-in) investícií do infraštruktúry;
- 3.13 K povoľovaniu navrhovanej činnosti podľa osobitných podmienok požiadať:
- Dopravný úrad o vydanie súhlasu na výkon činnosti na vodnej ceste podľa § 4 ods. 4 zákona č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
 - Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, sekciu vodnej dopravy, odbor vnútrozemskej plavby o vydanie záväzného stanoviska podľa § 4 ods. 8 zákona č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- 3.14 Osloviť Dopravný úrad, divíziu vnútrozemskej plavby, odbor plavebnej bezpečnosti, vodných ciest a prístavov o označenie LNG terminálu pobrežnými znakmi podľa Európskych pravidiel pre plavbu na vnútrozemských vodných cestách (CEVNI).
- 3.15 V ďalšom stupni povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov požiadať oddelenie tvorby mestskej zelene Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava o vyjadrenie k sadovníckym úpravám a náhradnej výsadbe, v ktorých budú uvedené aj informácie o pozemkoch, na ktorých bude umiestnená náhradná výsadba namiesto drevín v počte 67 ks, ktoré budú v rámci realizácie navrhovanej činnosti odstránené;
- 3.16 O výrub požiadať príslušný orgán ochrany prírody (Miestny úrad mestskej časti Bratislava - Ružinov) s podkladom aktualizovaného dendrologického posudku. Rešpektovať druhovú ochranu rastlín a živočíchov. Súčasťou súhlasu orgánu ochrany prírody na výrub bude aj náhradná výsadba;
- 3.17 Podmienky návrhu a realizácie stavebných prác na parc. č. 9193/525, na ktorej sa nachádza národná nehnuteľná kultúrna pamiatka, vykonať v súlade príslušnými ustanoveniami zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a prejednať s Pamiatkovým úradom Slovenskej republiky;
- 3.18 Počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti používať najlepšie dostupné techniky (BAT), technologické zariadenia a environmentálne postupy, ktoré minimalizujú vplyv na životné prostredie a zdravie obyvateľstva;
- 3.19 Doložiť hydraulický výpočet prietokových množstiev odlučovača ropných látok, dažďovej a odpadovej kanalizácie. Vody z povrchového odtoku prednostne odvádzať do vsaku, ak takáto možnosť vyjde z hydrogeologického posúdenia;
- 3.20 Inštalovať odlučovač ropných látok so sorpčným filtrom s dočisťovaním na výstupnú hodnotu 0,1 mg.l⁻¹ NEL;

- 3.21 Realizovať opatrenia v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší, aby boli dodržané platné legislatívy - smernice európskej únie pre alternatívne palivá (2014/94/EU);
- 3.22 Pred vlastným zahájením stavebných prác na stavbe zabezpečiť vypracovanie dokumentácie, ktorej cieľom bude navrhnuť efektívne opatrenia na ochranu prírody a krajiny a jednotlivých dotknutých zložiek životného prostredia a zdravia obyvateľstva, predovšetkým:
- Plán preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku znečisťujúcich látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd a predložiť ho na schválenie miestnemu príslušnému orgánu štátnej vodnej správy;
 - Environmentálny plán výstavby a Plán kontroly a ochrany životného prostredia, ktorý bude obsahovať zásady a opatrenia počas výstavby navrhovanej činnosti vo vzťahu k jednotlivým zložkám životného prostredia vrátane zdravia obyvateľstva, predovšetkým k ochrane prírody a krajiny a k chráneným územiám, rezidentom v území výstavby a v území dotknutom výstavbou v dôsledku zvýšenej hlučnosti, prašnosti a vibrácií, vo vzťahu k zabezpečeniu ochrany podzemných a povrchových vôd, horninového prostredia, ovzdušia a všetky opatrenia na zabezpečenie dodržiavania požiadaviek v oblasti životného prostredia vyplývajúcich z rozhodnutia o povolení stavby podľa osobitných predpisov. Tento bude pred zahájením stavebných prác predložený na posúdenie a schválenie Stavebnému dozoru na stavbe;
 - Plán nakladania s odpadmi, ktorý bude obsahovať najmä povinnosti všetkých právnických osôb pri nakladaní s odpadmi, vzniknutými počas realizácie stavebných prác (pôvodca, držiteľ odpadu, obchodník, sprostredkovateľ a dopravca), spôsob evidencie odpadov a spôsob prípravy dokumentácie o nakladaní s odpadmi k vydaniu vyjadrenia k dokumentácii v kolaudačnom konaní podľa § 99 ods.1 písm. b. 5) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch;
 - Povodňový plán zabezpečovacích prác zhotoviteľa stavby, ktorý vypracuje zhotoviteľ stavby, návrh predloží na vyjadrenie správcovi toku a následne po zapracovaní jeho pripomienok na schválenie príslušnému okresnému úradu životného prostredia, a to pred začatím realizácie stavebných prác;
 - Plán organizácie výstavby a dopravy, ktorý bude obsahovať predovšetkým informácie o základnom riešení staveniska a zariadení staveniska, informácie o napojení na inžinierske siete, spôsobe odkanalizovania a odvodnenia staveniska, návrh umiestnenia depónií a skládok na stavebný materiál a vzniknuté odpady, požiadavky na zamedzenie vstupu nepovolaných osôb na stavenisko, vyznačenie bezpečnostných a ochranných pásiem, dopravné trasy vrátane dopravného značenia a iné;
- 3.23 Pred začiatkom výstavby predložiť Okresnému úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddeleniu ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja podľa zákona č. 128/2015 Z. z.:
- Oznámenie o zaradení podniku podľa § 5 zákona č. 128/2015 Z. z.;
 - Posúdenie rizika podľa § 6 zákona č. 128/2015 Z. z.;
 - Program prevencie a bezpečnostný riadiaci systém podľa § 7 zákona č. 128/2015 Z. z.;
 - Bezpečnostnú správu podľa § 8 zákona č. 128/2015 Z. z.;
 - Vnútorý havarijný plán podľa § 10 zákona č. 128/2015 Z. z.;
 - Plán ochrany obyvateľstva podľa § 11 zákona č. 128/2015 Z. z.;

- Finančné krytie zodpovednosti za škodu podľa § 18 zákona č. 128/2015 Z. z.;
- 3.24 Dodržiavať požiadavky v zmysle § 4 zákona č. 128/2015 Z. z.;
- 3.25 V prípade, ak dôjde v podniku k zmene vplyvu výšky individuálneho, resp. spoločenského rizika alebo k zmenám v množstve nebezpečných látok, aktualizovať oznámenie Okresnému úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddeleniu ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja o zaradení podniku v zmysle § 5 zákona č. 128/2015 Z. z.;
- 3.26 Podzemné vedenia pred začatím stavebných prác vytýčiť v teréne ich správcami, pričom v prípade ochranných pásiem technických a dopravných prvkov infraštruktúry nakladať s nimi podľa požiadaviek ich správcov, resp. podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a v zmysle projektového riešenia;
- 3.27 Všetky dopravné prostriedky používané na stavenisku, alebo pre dopravu osôb i materiálu na stavenisko, alebo zo staveniska, označiť tak, aby bola zrejmä ich príslušnosť ku stavenisku;
- 3.28 Organizovať dopravu (dovoz materiálu a technológie, odvoz odpadu, zásobovanie a obsluhu) na stavenisku tak, aby sa zachovala kontinuita dopravy po okolitých komunikáciách.
- 3.29 Ak počas výstavby dôjde k znečisteniu verejných komunikácií dopravnými prostriedkami stavby zabezpečiť ich vyčistenie. Všetky vozidlá odchádzajúce zo staveniska riadne očistiť od blata;
- 3.30 Počas výstavby realizovať opatrenia podľa prílohy č. 3, časť II., bod 1 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší;
- 3.31 Počas suchého, teplého počasia, pri intenzívnom vetre vykonávať skrúpanie komunikácií, aby nedochádzalo k resuspenzii tuhých častíc z povrchov ciest;
- 3.32 Pri preprave alebo skladovaní prašných materiálov vykonať opatrenia na zníženie prašnosti, ako napr.: zaplachtenie vozidiel, udržiavať potrebnú vlhkosť povrchu prašných materiálov, skladovanie prašných materiálov v stavebných silách a iné;
- 3.33 Vhodnou organizáciou prác zabezpečiť, aby práce na stavenisku dlhodobo neprekračovali najvyššiu prípustnú hladinu hluku vo vonkajšom prostredí. Prevádzku ťažkých stavebných strojov a nákladných vozidiel je nutné sústrediť len na dennú dobu v pondelok – piatok, a to maximálne od 7:00 do 18:00 hod.;
- 3.34 Zabrániť vytekaniu zrážkových vôd zo staveniska na susedné pozemky;
- 3.35 Používať na stavbe len schválené znečisťujúce látky. S použitými obalmi od znečisťujúcich látok zaobchádzať ako so znečisťujúcimi látkami.
- 3.36 Dodržiavať bezpečnostné predpisy pri manipulácii so znečisťujúcimi látkami. Pravidelne kontrolovať technický stav stavebných mechanizmov a dopravných prostriedkov s cieľom zabezpečiť, aby nedochádzalo k úniku znečisťujúcich látok (najmä ropných produktov) do horninového prostredia, podzemných a povrchových vôd. Uprednostniť ekologické mazacie oleje bez obsahu zlúčenín chlóru;
- 3.37 Zabezpečiť havarijné súpravy na miestach, kde sa skladujú, resp. sa manipuluje so znečisťujúcimi látkami. Pohotovostnou havarijnou súpravou vybaviť aj stavebné stroje, mechanizmy a dopravné prostriedky (jej obsah stanoví havarijný plán);
- 3.38 Pod odstavené stavebné stroje, mechanizmy a dopravné prostriedky v čase nečinnosti podkladať záchytné vaničky;
- 3.39 Skladovať znečisťujúce látky v uzavretých skladoch so záchytnou vaňou dostatočnej kapacity. Sklad, ako aj obaly, v ktorých sa skladujú znečisťujúce látky označiť predpísaným spôsobom. Umiestniť všetky jednoplášťové nádoby so znečisťujúcou látkou v dostatočne veľkej záchytnej vani;

- 3.40 V prípadoch havarijného znečistenia horninového prostredia znečisťujúcimi látkami postupovať podľa havarijného plánu a prípadne pokynov Slovenskej inšpekcie životného prostredia;
- 3.41 Zabezpečiť ochranu drevín a zelene v súlade s normou STN 83 7010 Ochrana prírody, Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie;
- 3.42 Výkopové práce nevykonávať v zmysle normy STN 83 7010 v koreňovom priestore. Ak to vo výnimočných prípadoch nebude možné zabezpečiť, výkop vykonávať len ručne a nie bližšie ako 2,5 m od päty kmeňa a pri hĺbení výkopov zabezpečiť, aby nedošlo k prerušeniu koreňov, ktoré sú hrubšie ako 3 cm;
- 3.43 Výrub drevín vykonať mimo obdobia hniezdzenia vtákov. Ochranu ponechaných drevín ohrozených poškodením počas výstavby zabezpečiť podľa STN 83 7010 Ochrana prírody; Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie a podľa arboristického štandardu „Ochrana drevín pri stavebnej činnosti“ (zdroj: <https://www-isa-arbor.sk/publikacie/>);
- 3.44 Vodohospodárske úpravy na brehu Dunaja (stavebné objekty SO 03 – Demolácie existujúcich nevyžívaných objektov, SO 20 – Vyvážovacie prvky pre prečerpávacie mólo) vykonať mimo času neresenia a liahnutia rýb (teda mimo obdobia 1. marca – 31. júla). Výstavbu týchto stavebných objektov vykonať striktno podľa projektu a neodchýliť sa v použitých materiáloch alebo pri pracovnom postupe;
- 3.45 Pri všetkých stavebných prácach rešpektovať príslušné ustanovenia Všeobecne záväzného nariadenia Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 5/2018 z 07.09.2018 o starostlivosti o verejnú zeleň a ochrane drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene na území mesta Bratislava;
- 3.46 Počas výstavby zabezpečiť, aby nedochádzalo k rozšíreniu invázných druhov rastlín na území umiestnenia navrhovanej činnosti. V prípade výskytu invázných druhov zabezpečiť ich odstránenie. Opatrenie konzultovať s územne príslušným pracoviskom Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky;
- 3.47 Zabezpečiť, aby pred zahájením výstavby došlo k realizácii predstihového záchranného archeologického výskumu podľa § 39 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov;
- 3.48 K uvedeniu navrhovanej činnosti do prevádzky spracovať akustickú štúdiu, v ktorej bude hodnotený vplyv zdrojov hluku z prevádzky LNG terminálu a porovnanie hlukovej záťaže územia s hygienickými limitmi (v súčasnosti stanovuje vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí) na základe akreditovaného merania hlukovej záťaže v dotknutom území;
- 3.49 Vypracovať prevádzkový poriadok, plán údržieb a opráv a plán kontroly podľa § 2 ods. 5 písm. c) vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd pre manipuláciu s naftou počas stáčania dovezenej motorovej nafty;
- 3.50 Vykonávať kontroly skladov, skúšky tesností nádrží, rozvodov, skladovacích nádrží, záchytných a havarijných nádrží podľa vodného zákona a vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd;
- 3.51 V prístave ponechať dostatočný počet kotvísk na kotvenie lodí počas mimoriadnych situácií;
- 3.52 Vykonávať údržbu dotknutého úseku rieky Dunaj a aj plaveckej dráhy s uplatňovaním zásad udržateľného bagrovania;

- 3.53 Zamedziť v maximálnej možnej miere odkvapom motorovej nafty pri stáčaní do plavidiel;
- 3.54 Nakladať s komunálnym odpadom alebo inak s ním zaobchádzať len v súlade so všeobecne záväzným nariadením mesta Bratislava;
- 3.55 Vykonávať pravidelné oboznamovanie pracovníkov obsluhy s postupom opatrení na zamedzenie úniku znečisťujúcich látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku;
- 3.56 V prípade havarijného úniku znečisťujúcich látok do životného prostredia postupovať v súlade so schváleným havarijným plánom a tento únik a kontaminovanú zeminu odstrániť čo najskôr.

4. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Podľa zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí má každý, kto svojou činnosťou znečisťuje alebo poškodzuje životné prostredie alebo ten, kto využíva prírodné zdroje povinnosť zabezpečiť na vlastné náklady sledovanie tohto pôsobenia, poznať jeho možné dôsledky a poskytovať o nich informácie. Predmetom záujmu monitorovacieho systému sú tie zložky životného prostredia, pri ktorých prevádzka navrhovanej činnosti spôsobí kvantifikovateľnú zmenu charakteristík.

Na základe ustanovení § 39 ods. 1 zákona je ten, kto bude navrhovanú činnosť realizovať, povinný zabezpečiť súlad s týmto zákonom, s rozhodnutiami vydanými podľa tohto zákona a ich podmienkami, a to počas celej prípravy, realizácie a ukončenia činnosti.

Podľa § 39 ods. 2 zákona je navrhovateľ povinný zabezpečiť vykonávanie poprojektovej analýzy, ktorá pozostáva najmä zo:

- systematického sledovania a merania vplyvov navrhovanej činnosti,
- kontroly plnenia a vyhodnocovania účinnosti požiadaviek uvedených v odseku 1 a v povolení činnosti,
- zabezpečenia odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

Na základe výsledkov vo veci posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie pre účely monitorovania jednotlivých zložiek životného prostredia a vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti je potrebné realizovať:

- monitoring hluku a vibrácií pred výstavbou, počas výstavby a počas prevádzky, pričom umiestnenie monitorovacích bodov, frekvenciu monitoringu a rozsah ukazovateľov určí povoľujúci orgán;
- monitoring povrchových a podzemných vôd pred výstavbou, počas výstavby a počas prevádzky, pričom umiestnenie monitorovacích bodov, frekvenciu monitoringu a rozsah ukazovateľov určí povoľujúci orgán;
- posanačné monitorovanie podzemných a povrchových vôd v zmysle rozhodnutia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky o schválení záverečnej správy zo sanácie environmentálnej záťaže;
- monitoring kvality ovzdušia pred výstavbou, počas výstavby a počas prevádzky, pričom umiestnenie monitorovacích bodov, frekvenciu monitoringu a rozsah ukazovateľov určí povoľujúci orgán;
- v rámci skúšobnej prevádzky navrhovanej činnosti vykonať autorizované emisné meranie na preukázanie dodržiavania určených emisných limitov a množstva emisií znečisťujúcich látok v ovzduší podľa platných všeobecne záväzných právnych predpisov;
- v prípade vzniku havarijných situácií prevádzkovateľ navrhovanej činnosti vypracuje správu o príčine vzniku a o postupe a spôsobe ich odstránenia. Na základe vyhodnotenia príčin vzniku havarijných situácií preverí dodržiavanie pracovnej disciplíny v prevádzke

a plnenie súvisiacich preventívnych opatrení.

Rozsah a lehotu sledovania a vyhodnocovania vplyvov určí povoľujúci orgán, v súlade s týmto záverečným stanoviskom vydaným podľa § 37 zákona.

Ak sa zistí, že skutočné vplyvy navrhovanej činnosti sú horšie ako sa uvádza v správe o hodnotení, je v zmysle § 39 ods. 4 zákona ten, kto realizuje navrhovanú činnosť, povinný zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v správe o hodnotení v súlade s požiadavkami určenými v rozhodnutí o povolení navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

5. Rozhodnutie o akceptovaní alebo neakceptovaní predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené verejnosťou

K správe o hodnotení v lehote podľa § 35 zákona do doby vypracovania tohto záverečného stanoviska bolo príslušnému orgánu doručených celkovo 8 písomných stanovísk od oslovených orgánov štátnej správy, samosprávy aj verejnosti.

MŽP SR pri vypracovaní záverečného stanoviska vyhodnotilo všetky stanoviská orgánov štátnej správy a samosprávy a verejnosti. Čo sa týka rozhodnutia o akceptovaní a neakceptovaní predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení ich vyhodnotenie je uvedené v kapitole III. 4 Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení tohto záverečného stanoviska.

Pri vyhodnocovaní pripomienok a požiadaviek uvedených v doručených stanoviskách MŽP SR vychádzalo z nasledovných odborných podkladov:

- správa o hodnotení vrátane príloh, Integra Consulting s. r. o., organizačná zložka Slovensko, 05/2022,
- doplňujúce informácie navrhovateľa, 09/2022,
- odborný posudok vypracovaný k správe o hodnotení, RNDr. Danica Sigetová 01/2023.

MŽP SR na základe výsledkov vo veci posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie nezistilo také skutočnosti, ktoré by boli dôvodom na zamietnutie realizácie navrhovanej činnosti. Negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov je možné eliminovať realizovaním opatrení podmieňujúcich súhlasné záverečné stanovisko, ktoré sú uvedené v kapitole VI. 3 Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, ak je spojená s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciou vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti tohto záverečného stanoviska.

VII. ODÔVODNENIE ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA

1. Odôvodnenie rozhodnutia vo veci

Záverečné stanovisko pre navrhovanú činnosť bolo vypracované podľa § 37 zákona na základe správy o hodnotení, stanovísk doručených k správe o hodnotení, záznamu z verejného prerokovania a odborného posudku vypracovaného podľa § 36 zákona. Pri hodnotení podkladov a vypracúvaní záverečného stanoviska MŽP SR postupovalo podľa ustanovení zákona. MŽP SR analyzovalo každú pripomienku a stanoviská od zainteresovaných subjektov.

MŽP SR v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku upovedomilo listom č. 757/2023-11.1.2/ed; 12088/2023 zo dňa 23. 02. 2023 účastníkov konania, že majú možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne

navrhnuť jeho doplnenie. MŽP SR zároveň informovalo o možnosti nahliadnutia do spisu (robiť z neho kópie, odpisy a výpisy).

Možnosť nazrieť do spisu podľa vyššie uvedeného upovedomenia využil účastník konania Greenpeace CEE Slovensko, Vančurova 7, P. O. BOX 58, 814 99 Bratislava prostredníctvom povereného zástupcu Mgr. Katarínou Juríkovou (ďalej len „Greenpeace Slovensko“) dňa 28. 02. 2023. Následne k podkladom rozhodnutia bolo prostredníctvom elektronickej podateľne dňa 21. 03. 2023 doručené vyjadrenie Greenpeace Slovensko s názvom „Odmietnutie navrhovaného súhlasu MŽP s realizáciou výstavby LNG terminálu“.

V predmetnom vyjadrení Greenpeace Slovensko uvádza, (cit.): „Zásadne odmietame odporúčanie posudzovateľky, aby ministerstvo životného prostredia udelilo súhlas s realizáciou projektu výstavby LNG terminálu v Prístave Bratislava. Napriek snahe navrhovateľa poukázať na pozitívne následky tohto projektu na znižovanie emisií, je výstavba navrhovaného terminálu na skvapalnený plyn novou fosílnou infraštruktúrou a podkopáva tak ciele Parížskej dohody udržať globálne oteplenie pod kritickou hranicou 1.5 °C, ambície Slovenska dosiahnuť uhlíkovú neutralitu, ako aj ciele EÚ v rámci Repower EU radikálne znížiť spotrebu plynu a našu závislosť od Ruska. Na nekompatibilitu akejkoľvek novej fosílnej infraštruktúry s cieľom vyhnúť sa katastrofickému otepľovaniu a najhorším následkom klimatickej krízy poukazuje nielen najnovšia správa od Medzivládneho panelu pre klimatickú zmenu, ale aj Medzinárodná energetická agentúra.

Ak sa pozrieme špecificky na rozvoj LNG infraštruktúry pre lodnú dopravu, tak popredné expertné inštitúcie a štúdie poukazujú na to, že pokračujúca podpora pre LNG ohrozuje účinnú dekarbonizáciu sektora lodnej dopravy a brzdí investície do rozvoja udržateľnejších alternatívnych palív. K podobnému záveru prišla aj štúdia od Natural Resource Defense Council z roku 2020, ktorá hovorí, že nahrádzanie “špinavších” fosílnych palív LNG nie je efektívnou stratégiou znižovania emisií, ktorými sa argumentuje v predmetnom zámere. Práve naopak, budovanie akejkoľvek ďalšej fosílnej infraštruktúry sťažuje rozvoj bezuhlíkových alternatív a prakticky znemožňuje dosiahnutie klimatických cieľov. V scenári, ktorý je kompatibilný s dekarbonizáciou sektora je nevyhnutné postupné vyradenie fosílnych palív v lodnej doprave, dosiahnuté urýchlým prechodom na batériové, vodíkové a syntetické palivá vyrobené elektrinou z udržateľných obnoviteľných zdrojov energie. Navyše podľa samotného Európskeho parlamentu LNG nemôže prispieť k dekarbonizácii lodnej dopravy, pretože ak sa zohľadnia riziká únikov, počas celého ich životného cyklu, emisie skleníkových plynov z lodí prevádzkovaných LNG môžu byť horšie ako emisie skleníkových plynov z lodí poháňaných konvenčnými lodnými palivami.

Fosílny zemný plyn veľmi výrazne zhoršuje klimatickú zmenu hlavne kvôli emisiám metánu. Ako poukazujú nedávne štúdie, úniky metánu z LNG lodí sa za posledné roky viac ako zdvojnásobili, z dôvodu tzv. methane slips z LNG lodí. Navrhovateľ zámeru LNG terminálu nepredkladá návrhy, ako bude tento problém riešiť a ako mieni zabrániť únikom metánu z LNG lodí. Popredný think tank zaoberajúci sa aj lodnou dopravou poukazuje na to, že približne 80 % skvapalneného zemného plynu, ktorý v súčasnosti používajú lode v Európe, je pre klímu horší ako palivá, ktoré nahrádza. A to z dôvodu uvoľňovania práve metánu, silného skleníkového plynu. Z tohto dôvodu nie je výstavba terminálu a rozširovanie lodnej LNG dopravy v súlade ani s prísľubom Slovenska znížiť emisie metánu do roku 2030 o 30 %.

Nehovoriac ani o absurdnosti toho, že u nás zatiaľ neexistuje sieť riečnych LNG terminálov (čo uznal aj samotný predkladateľ, ktorý projekt považuje za akúsi “prvú lastovičku” a jedným dychom dodáva, že je to stávka do budúcnosti, pri ktorej nemožno odhadnúť ďalší vývoj, OP. str.75) Ďalšia absurdita je, že Slovensko nemá LNG lode, čo si bude vyžadovať obrovské množstvo investícií do lodí s limitovanou životnosťou, keďže nie sú v súlade s klimatickými cieľmi EÚ. Postaviť túto infraštruktúru, ktorá prispeje k zhoršeniu klimatickej krízy, ktorá sa má navyše nachádzať v tesnej blízkosti Žitného ostrova, považujeme za výsmech všetkým

politikom, vedcom, aktivistom, ale aj bežným ľudom, ktorí poukazujú na problémy klimatickej krízy a ktorí sa ju, nielen v národnom, ale aj v celosvetovom meradle, snažia riešiť.

V neposlednom rade je z morálneho hľadiska neakceptovateľné zvyšovať našu závislosť od fosílného plynu. Tá totiž spôsobuje a poháňa energetickú a inflačnú krízu, ktorá zhoršuje životné podmienky tisíciam domácností na Slovensku.“.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR si v tejto súvislosti dovoľuje informovať, že predmetné vyjadrenie nebolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom a tým pádom nespĺňa náležitosti podania podľa § 19 správneho poriadku. Absencia zaručeného elektronického podpisu oprávnené vyvoláva pochybnosť, či text zachytený v predmetnom vyjadrení k podkladom rozhodnutia je skutočne prejavom vôle Mgr. Kataríny Juríkovej, ktorá v tomto konaní vystupuje ako poverený zástupca účastníka konania Greenpeace Slovensko.

Napriek vyššie uvedenému si MŽP SR dovoľuje uviesť nasledovné. Opodstatnené pripomienky, ktoré predložilo Greenpeace Slovensko v stanovisku k správe o hodnotení MŽP SR premietlo do podmienok tohto záverečného stanoviska (napr. súhrnná požiadavka 3.11), ktoré sú pre navrhovateľa záväzné a musí ich akceptovať. Samotný obsah vyjadrenia k podkladom rozhodnutia je všeobecného charakteru, kde sa poukazuje na nesúlad využívania LNG v lodnej doprave s cieľmi medzinárodných dohôd prijatých na európskej a medzinárodnej úrovni. Napriek uvedenému MŽP SR zastáva názor, že využitie LNG ako paliva vo vnútrozemskej lodnej doprave sa v súčasnosti považuje za rozumnú a komerčne vyspelú alternatívu k lodným palivám na báze ropy. V súčasnosti nie je k dispozícii žiadna rentabilná technológia pohonu lodí s nulovými emisiami, preto budovanie LNG infraštruktúry považuje MŽP SR za opodstatnené. Možno očakávať, že emisný faktor LNG bude s časom klesať v dôsledku zlepšovania technológie motorov (riečne lode s motormi minimalizujúcimi emisie metánu sú už v EÚ na trhu). Infraštruktúra LNG bude môcť byť využitá pre BioLNG prípadne ďalšie ušľachtilé palivá, pri ktorých bude emisný faktor dramaticky nižší. Vývoj nízko-emisných či bez-emisných alternatív LNG (BioLNG) umožní naďalej znižovať negatívne vplyvy na klímu bez nutnosti nahradiť LNG infraštruktúru. Podrobnejšie sú popísané vplyvy navrhovanej činnosti vo vzťahu k ochrane klímy a k ostatným zložkám životného prostredia v kapitole IV. tohto záverečného stanoviska, prípadne aj v rámci vyjadrení MŽP SR k jednotlivým stanoviskám doručeným k správe o hodnotení v kapitole III. 4 a v odbornom posudku.

Správa o hodnotení, doručené písomné stanoviská, verejné prerokovanie ani odborný posudok, neidentifikovali vplyvy, ktoré by realizáciou navrhovanej činnosti znamenali spoločensky neprijateľné riziko vážneho poškodenia alebo ohrozenia životného prostredia, či zdravia obyvateľstva, prípadne by znemožňovali realizáciu navrhovanej činnosti. Navrhované technické a technologické riešenie spĺňa štandardné požiadavky na prevádzky obdobného charakteru podľa platných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Pri posudzovaní navrhovanej činnosti boli zvážené a zhodnotené všetky predpokladané vplyvy na obyvateľstvo a jeho zdravie, na socioekonomické podmienky a na prírodné prostredie v lokalite realizácie navrhovanej činnosti. MŽP SR posúdilo navrhovanú činnosť z hľadiska povahy a rozsahu navrhovanej činnosti, miesta vykonávania a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov, pričom vzalo do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území. Po preverení skutkového stavu možno konštatovať, že v správe o hodnotení a v odbornom posudku boli uvedené všetky podstatné predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie obyvateľov. V celom procese neboli identifikované také nedostatky alebo neurčitosti, ktoré by bránili v definovaní vplyvov (Pozn.: Niektoré nedostatky a neúplné informácie v správe o hodnotení boli doplnené, vysvetlené a spresnené v rámci doplňujúcich informácií k správe o hodnotení a v odbornom posudku a boli zohľadnené v rámci tohto záverečného stanoviska). Informácie použité v správe

o hodnotení, vrátane príloh a v odbornom posudku sú preto dostatočné na to, aby bolo možné rozhodnúť podľa zákona.

Z výsledkov posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vyplýva, že odporúčaný realizačný variant je prijateľný z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva a to po zohľadnení podmienok a opatrení uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska. Identifikované negatívne vplyvy navrhovanej činnosti po ich zmiernení navrhovanými opatreniami vrátane návrhu kompenzačných opatrení nepredstavujú dopady ktoré by predstavovali presiahnutie alebo nedodržanie environmentálnych štandardov relevantných pre jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie obyvateľstva a je možné ich považovať za tolerovateľné aj vzhľadom na očakávané prínosy.

Na základe uvedeného MŽP SR súhlasí s realizáciou navrhovanej činnosti vo variante popísanom v kapitole II. 6 pri splnení podmienok uvedených v kapitole VI. 3 tohto záverečného stanoviska.

V rámci konania vo veci posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie podľa zákona boli zhodnotené tie vplyvy na životné prostredie, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať.

2. Odôvodnenie akceptovania alebo neakceptovania predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 zákona vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené dotknutou verejnosťou

K správe o hodnotení bolo doručených celkovo 8 stanovísk od oslovených orgánov štátnej správy a samosprávy a verejnosti. V jednom stanovisku, konkrétne vo vyjadrení od Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie vôd bol vyslovený záver, že vzhľadom na umiestnenie navrhovanej činnosti v tesnej blízkosti vodného toku Dunaj a v tesnej blízkosti CHVO Žitný ostrov, realizáciu navrhovanej činnosti nepodporuje. MŽP SR v tejto súvislosti si dovoľuje upozorniť, že v rámci kapitoly VI.3 tohto záverečného stanoviska okrem iného uviedlo aj podmienku predložiť projektovú dokumentáciu pre povolenie navrhovanej činnosti na posúdenie podľa §16a vodného zákona Okresnému úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddeleniu štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja. Podľa názoru MŽP SR je navrhovaná činnosť vodnou stavbou, nakoľko sa jedná o projekt plavebnej infraštruktúry, kam patria napr. stavby prístavov vrátane príslušnej technickej infraštruktúry, nové plavebné dráhy a pod. Pri určovaní, ktoré zámery (stavby a činnosti) podliehajú postupu podľa § 16a vodného zákona, je potrebné vychádzať z úvahy ich možného ovplyvňovania útvarov povrchovej vody alebo podzemnej vody a to či realizáciou navrhovanej činnosti môže dôjsť, v tomto prípade k zhoršeniu stavu útvaru povrchových vôd (tzv. novou trvalo udržateľnou rozvojovou činnosťou človeka dôjde k zhoršeniu útvaru povrchovej vody). V kontexte uvedeného a vzhľadom na riziká ohrozenia vôd dané podmienkami v lokalite v prípade neštandardnej prevádzky (napr. bunkering lodí) a málo detailné technické riešenie navrhovanej činnosti uvedené v správe o hodnotení, považuje MŽP SR podmienku za opodstatnenú.

V žiadnom zo stanovísk neboli vyslovené vecné, resp. odborné alebo vedecky doložené pripomienky takého charakteru, ktoré by navrhovanú činnosť klasifikovali ako nerealizovateľnú z technologických alebo environmentálnych dôvodov. Pripomienky, ktoré vzišli z jednotlivých stanovísk navrhovateľ akceptoval, poskytol vysvetlenie a doplnenie v rámci doplňujúcich informácií k správe o hodnotení, ktoré MŽP SR doručil dňa 13. 09. 2022.

Všetky stanoviská sú podrobne vyhodnotené v kapitole III. 4 tohto záverečného stanoviska. Všetky opodstatnené pripomienky vyplývajúce z doručených stanovísk boli zapracované aj do kapitoly VI. 3 tohto záverečného stanoviska.

VIII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
RNDr. Erik Ducár, PhD.

2. Potvrdenie správnosti údajov podpísom oprávneného zástupcu príslušného orgánu

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Ing. Tibor Németh
poverený vykonávaním funkcie riaditeľa odboru

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava, 28. 03. 2023

IX. INFORMÁCIA PRE POVOĽUJÚCI ORGÁN O DOTKNUTEJ VEREJNOSTI

Dotknutá verejnosť je podľa § 3 písm. s) zákona verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní; platí, že mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia a spĺňajúca požiadavky ustanovené v zákone má záujem na takom konaní.

Dotknutá verejnosť má podľa § 24 ods. 2 zákona postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti zákona a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti, ak uplatní postup podľa § 24 ods. 3 alebo ods. 4 zákona, t. j. prejaví záujem na navrhovanej činnosti a na konaní o jej povolení podaním odôvodneného písomného stanoviska k zámeru podľa § 23 ods. 4, odôvodnených pripomienok k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti podľa § 30 ods. 8, odôvodneného písomného stanoviska k správe o hodnotení podľa § 35 ods. 2, alebo podaním odvolania proti záverečnému stanovisku podľa § 24 ods. 4, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z § 14 správneho poriadku.

V konaní vo veci posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie bola identifikovaná dotknutá verejnosť:

- Ing. Róbert Kadnár, EMBA, Danube LNG, Európske zoskupenie hospodárskych záujmov, Prístavná 10, 821 09 Bratislava
- Mgr. Katarína Juríková, Greenpeace Slovensko, Vančurova 7, P. O. Box 58, 814 99 Bratislava 1
- Priatelia Zeme-CEPA, Moyzesova 26, 902 01 Pezinok
- Občianske združenie TATRY, KEMI 627/5, 031 04 Liptovský Mikuláš
- Katarína Slováková, Narcisová 1, 917 01 Trnava
- Ing. Katarína Šimončíčová, Dulo vo nám. 4, 821 08 Bratislava
- Matej Vagač, Dobrovičová 10, 811 09 Bratislava

X. POUČENIE O ODVOLANÍ

1. Údaj, či je záverečné stanovisko konečným rozhodnutím alebo či sa proti nemu možno odvolať

Záverečné stanovisko je podľa § 37 ods. 1 zákona rozhodnutie, ktoré je záväzné pre ďalšie povoľovacie konanie. Právoplatnosťou záverečného stanoviska vzniká oprávnenie navrhovateľa navrhovanej činnosti, podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene vo variante odsúhlasenom príslušným orgánom v záverečnom stanovisku.

Proti tomuto záverečnému stanovisku možno podať rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku.

Verejnosť má podľa § 24 ods. 4 zákona právo podať rozklad proti záverečnému stanovisku aj vtedy, ak nebola účastníkom konania o vydaní záverečného stanoviska.

2. V akej lehote, na ktorý orgán a kde možno podať odvolanie

Rozklad možno podať na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia záverečného stanoviska účastníkovi konania.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona sa za deň doručenia záverečného stanoviska považuje pätnásť deň zverejnenia záverečného stanoviska príslušným orgánom podľa § 37 ods. 6 zákona.

3. Údaj, či záverečné stanovisko možno preskúmať súdom

Toto záverečné stanovisko je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, preskúmateľné súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Rozdeľovník

Doručuje sa (elektronicky):

1. Verejné prístavy, a.s., Prístavná 10, 821 09 Bratislava
2. Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy, Primaciálne námestie č.1, 814 99 Bratislava
3. Mestská časť Bratislava – Ružinov, miestny úrad, Mierová 21, 827 05 Bratislava
4. Ing. Róbert Kadnár, EMBA, Danube LNG, Európske zoskupenie hospodárskych záujmov, Prístavná 10, 821 09 Bratislava
5. Mgr. Katarína Juríková, Greenpeace Slovensko, Vančurova 7, P. O. BOX 58, 814 99 Bratislava
6. Priatelia Zeme-CEPA, Moyzesova 26, 902 01 Pezinok
7. Občianske združenie TATRY, KEMI 627/5, 031 04 Liptovský Mikuláš
8. Mestská časť Bratislava – Ružinov, stavebný úrad, Mierová 21, 827 05 Bratislava
9. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212
10. Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, Námestie slobody č. 6, P. O. BOX 100, 810 05 Bratislava
11. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, sekcia majetku a infraštruktúry, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
12. Bratislavský samosprávny kraj, Sabinovská 16, P. O. Box 106, 820 05 Bratislava 25
13. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave, Ružinovská 8, P. O. BOX 26, 820 09 Bratislava 29
14. Krajské riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Bratislave, Radlinského 6, 811 07 Bratislava
15. Krajský pamiatkový úrad Bratislava, Leškova 17, 811 04 Bratislava
16. Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Jeséniova 17, 831 01 Bratislava
17. Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
18. Okresný úrad Bratislava, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
19. Okresný úrad Bratislava, odbor krízového riadenia, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
20. Dopravný úrad, divízia vnútrozemskej plavby, Prístavná 10, 821 09 Bratislava
21. Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, Odštepny závod Bratislava, Karloveská 2, 842 17 Bratislava
22. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia, TU
23. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd, TU
24. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny, TU
25. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor environmentálnych rizík a biologickej bezpečnosti, TU

Doručuje sa (poštou):

26. Katarína Slováková, Narcisová 1, 917 01 Trnava
27. Ing. Katarína Šimončíčová, Dulovo nám. 4, 821 08 Bratislava
28. Matej Vagač, Dobrovičová 10, 811 09 Bratislava